Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 113. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 16-го ТРАВНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 16, 1980 No. 113. VOL. LXXXVII.

У ТРЕТЬОМУ ДНІ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ВИЧЕРПАНО ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТИ І ЗАВВАГИ В ДИСКУСІЇ ТА ЗАПОЧАТКОВАНО НАРАДИ КОМІСІЙ

Кергонксон/Союзівка. — У третьому дні річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу у середу, 14-го травня, вичерпано відповіді і вияснення на запити й коментарі в дискусії над звітами та започатковано наради поодиноких Комісій. На запити в дискусії відповідали зокрема головні екзекутивні урядовці, вияснюючи багато справ, що їх порушували у своїх виступах головні контролери і головні радні. Запити і завваги переважно відносилися до організаційних і фінансових справ, а також культурно-видавничих та загально-громадських.

Відповіді на запити започаткував головний предсідник д-р Іван Флис, а за ним заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний директор УНС для Канади сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна Дячук і головний організатор Василь Оріховський.

Після відповідей на запити і вияснення багатьох справ, розпочалися наради

Члени Екзекутиви Українського Народного Союзу після неформального засідання.

поодиноких Комісій, які свої рекомендації і завваги мають оформити у відповідні резолюції, що пізніше унапрямлюватимуть усю діяльність УНС до чергових річних нарад Головного Уряду.

На четвер, 15-го травня, передбачено продовження нарад Комісій і пленарну сесію на якій голови Комісій звітуватимуть про свою працю. Того ж дня увечері відбудеться уже традиційна спільна вечеря з участю запрошених колишніх головних урядовців УНС та деяких гостей.

Д-РА МИХАЙЛА СНІГУРОВИЧА ПЕРЕВИБРАНО НА ГОЛОВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

Лудлов, Масс. (І.Т.). — Вибір нової управи і приєднування нових членів були головними справами річних загальних зборів Окружного комітету Відділів УНСоюзу стейту Коннектикат, що відбулися в неділю, 27-го квітня, в залі української католицької церкви в Лудлов, Масс.

Збори відкрив голова Округи д-р Михайло Снігурович, вітаючи чисельно зібраних представників Відділів УНСоюзу стейту та подав порядок нарад, який прийнято без змін.

На предсідника зборів вибрано В. Добчанського, секретаря 54 Відділу, а на секретаря — Т. Слівінського, секретаря 59 Відділу.

У своєму звіті д-р М. Снігурович вичислив хронологічно важливіші активності уступаючої управи на протязі двох років. 29-го травня і 25-го червня 1979 року він мав зустріч із членами Екзекутиви УНС, де полагоджено спір Відділу 277 з Гартфорду. 9-го вересня 1979 р. відбулась нарада зі секретарями для пожвавлення організаційної діяльности в часі „Українського

Д-р Михайло Снігурович

дня" в Ню Кенен. 16-го вересня відбуто організаційні збори в Ню Брітан із участю головного предсідника д-р Івана Флиса. За старанням голови Округа одержала шість грошових нагород для найкращих учнів шкіл українознавства, які розділено між школами в Ню Гейвені, Ансонії і Гартфорді.

У лютому ц.р. голова брав участь у нарадах голів Округ в Джерзі Ситі.

(Закінчення на стор. 5)

Д-р Богдан Футей перевибраний на голову УЗО — Відділ УККА в Клівленді

Клівленд, Огайо (І.Ф.). — Звичайні загальні збори Українських Злучених Організацій — Відділ УККА, відбулися в п'ятницю, 25-го квітня, в залі середньої школи св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Збори відкрив коротким словом д-р Богдан Футей, теперішній голова, подав порядок нарад і попросив хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померлих членів, між ними довголітнього голову УЗО адвоката Омера Малицького і почесного голову УЗО Івана Поповича. Збори вшанували також загинулих вояків особливого призначення у Ірані з невдалої місії визволення американських закладників.

Д-р Богдан Футей

Президію вибрано одноголосно в такому складі: мгр Степан Воляник — го-

(Закінчення на стор. 5)

ЗСА постачають уран Індії

Вашінгтон, Д. К. — Адміністрація президента Картера рішуче обстоювала потребу обмежувати атомові збросння в світі. Президент Картер особисто неодноразово заявляв про це. Одним з відборців уранової руди, приготованої для атомового реактора, була Індія. Президент був готовий продовжувати постачання цієї руди Індії під умовою, що Індіра Ганді, прем'єр Індії, складе зобов'язання не вживати її для виготовлення атомових бомб і для переведення практичних пробних вибухів. Індіра Ганді рішуче відмовлялася зі зрозумілих причин.

Після московської окупації Афганістану і скупчення совєтських військ на границі Пакістану, коло 200 миль відстані від кордонів Індії, стан у тому обширі основно змінився. Небезпека наступу російського імперіялізму і розкладової большевицької пропаганди станула „перед брамами" Індії. Індіра Ганді була донедавна послідовним прихильником зближення з Москвою, одначе в новій ситуації російська загроза вплинула на зміну її настанови. Нещодавно вона відбула розмови з президентом Пакістану, ген. Зія уль Гаком при нагоді перебування в Зімбабве на урочистостях проголошення нової держави чорних в Африці, потім відбула вона зустрічі з представниками американської амабасади в Делі, склала деякі заяви, якими засудила московський імперіялізм і його пенетрацію, в світі, а зокрема в цій частині Азії; з другого боку американська адміністрація стала перед конечністю зблизитися з Індією, підтримати її господарську розбудову й зміцнити її оборонні спроможності.

Виходячи з таких міркувань, президент Картер рішив, згідно з договором з Індією з 1963 року, яким Америка зобов'язалася постачати Індії уранову збагачену руду для її реактора в Тарапурі біля Бомбею протягом тридцяти років, відновити це постачання. Американський Конгрес у документі „Акт про атомове обмеження" з 1978 року зобов'язав Уряд припинити постачання урану з березнем 1980 року, якщо з боку індійського уряду не буде відповідних зобов'язань, що той уран не вживатиметься для виробу атомової зброї або пробних вибухів.

Президент Картер у наслідку зовсім нової ситуації на підставі прерогатив, які йому дає закон, дозволив постачати уран Індії далі. Подібне рішення з тих самих міркувань він уже був видав у відношенні до Пакістану, дозволяючи доставляти уран тій країні.

Були й такі випадки, наприклад, Бразилія, коли Президент не скористався зі своїх прерогатив, і тоді інші країни перебрали на себе постачання уранової збагаченої руди на місце американської.

Відбулися Загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС у Рочестері

Рочестер, Н. Й. — В суботу, 26-го квітня, тут в Українському Народному Домі відбулися річні наради Окружного комітету відділів УНСоюзу.

Метою зборів був вибір нової управи та організаційний плян на 1980 рік. Збори відкрив голова Округи Володимир Гавриляк, вітаючи присутніх та головного організатора УНС Василя Оріховського. Після прочитання порядку нарад приступлено до звітів управи. Протокол з останніх нарад прочитав Дмитро Пристай. Протокол прийнято без змін. Першим звітував голова Округи Володимир Гавриляк. Він в імені Округи склав співчуття довголітньому союзовому діячеві Константинові Шевчукові з причини смерти його дружини св. п. Анни. Опісля звітував про свою діяльність. Голова Округи був на конференції голів Окружних комітетів і брав участь у всіх союзових і громадських імпрезах. До найбільш помітних союзових імпрез можна зачислити вдалий бенкет з нагоди 85-річчя УНСоюзу, в якому брав участь головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

Щодо організаційних здобутків, то Округа виконала квоту на 61,5 відсотка, здобуваючи 80 нових членів. На всіх десять Відділів не було ні одного, щоб не приєднав нових членів. Після коротких звітів інших членів управи відбулася дискусія. Після уділення абсолюторії уступаючій управі предсідник зборів попросив до слова головного організатора В. Оріховського, який передав присутнім привіт від членів Екзекутивного Комітету та висловив співчуття Константинові Шевчукові з причини смерти його дружини. Далі головний організатор подав короткий звіт з праці УНСоюзу вцілості, а Окрузі Рочестеру склав окреме признання за те, що всі Відділи дали нових членів в минулому році. Він вручив також голові Округи

(Закінчення на стор. 5)

НАТО ЗАСТАНОВЛЯЄТЬСЯ НАД СПРАВОЮ СОВЄТСЬКОЇ ІНВАЗІЇ В АФГАНІСТАНІ

Брюссель. — Наради міністрів закордонних справ у Брюсселі, які були попереджені нарадами міністрів оборони 13 країн НАТО, закінчилися спільним комунікатом. Дві точки того комунікату підкреслюють серйозність ситуації, яка постала наслідком совєтського нападу на Афганістан: „Міністри дають вислів своїй турботі, що це вперше в післявоєнній добі Совєтський Союз ужив збройну силу, щоб накинути свою волю з ніким непов'язаній країні третього світу в такий спосіб, що це вплинуло на загальну стратегічну ситуацію. Міністри засуджують ужиття сили, що загрожує міжнародному мирові та стабільности і вдаряє по принципах Чартеру Об'єднаних Націй і закликають до негайного і беззастережного виведення усіх совєтських сил з Афганістану".

У винесенні брюссельських рішень взяли участь усі держави НАТО, з вийнятком Франції і Греції. Крім декларації учасники погодилися на негайні заходи, які мають на меті відповісти витвореній ситуації. Загрози постали наслідком большевицької агресії в Афганістані й дальшого скупчення військ у тому обширі. Індійський океан, кордон Ірану, пересунення елементів Чорноморської фльоти тощо-змушують ЗСА пересунути значну частину своїх сил у район Перської затоки, наслідком чого постає прогалина в Европі та на інших відтинках, що її виповнять союзники своїми силами. Про ці сили европейські народи мусітимуть подбати, якщо не покращає положення.

Державний секретар Е. Москі використав форум брюссельської конференції, щоб ще раз підкреслити також серйозність положення в Ірані. Він повторив вимогу ЗСА, щоб держави НАТО застосували болючі санкції проти Ірану, змушуючи його таким чином до звільнення американських закладників. Він з'ясував свою поставу до питання вжиття збройної сили для осягнення тієї цілі, висловлюючи свою думку, що збройна інтервенція не була б доцільною.

Зате дуже рішуче Е. Москі застерігся проти рішення французьких олімпійських чинників узяти участь у московській Олімпіяді. Таке неоправдане рішення тих чинників може потягнути за собою аналогічні рішення інших країн, що буде „водою на млин" большевицькій пропаганді. З особливим притиском наголосив він цей момент у розмові з міністром закордонних справ Західньої Німеччини Гансом-Дітріхом Ґеншером.

Із Брюсселю секретар Москі відлітає до Відня, щоб узяти участь у відзначуванні 25-ліття повного звільнення Австрії окупаційними силами альянтів та надання їй статуту невтральної держави. Під час свого перебування у Відні державний секретар матиме нагоду зустрітися з Андреєм Ґромиком, совєтським міністром закордонних справ. Припускають, що та розмова буде започаткуванням цілого циклу дальших розмов. Е. Москі попередив, щоб не очікувати будь-яких значніших наслідків з тієї першої зустрічі.

Варшавська конференція прикриває гарними словами совєтську загрозу в світі

Варшава. — Згідно з висловлюваними перед тим передбачуваннями конференція Варшавського бльоку — СССР і його сателіти, — яка почалася 14-го травня зразу прибрала характер пропагандивних пописів. Першим виступив господар, польський комуністичний лідер Едвард Ґерек, який після підкреслення 25-ої річниці постання Варшавського пакту заявив: „Я є переконаний, що оця сесія відкриє нові вигляди для миру й безпеки в Европі та світі." Очевидно, що згідно з диктатом з Москви Ґерек усю вину за постале міжнародне напруження після совєтського нападу на Афганістан і диверсійних акцій Москви в Ірані, старався перекинути на Захід.

Услід за Ґереком такими самими виступами пописувалися і всі інші промовці. Совєтська делеґація, очолена Брежнєвом, в склад якої входили всі головні кремлівські ватажки — Косиґін, Ґромико, Черненко, прислуховувалася пильно до пописів своїх підчинених, щоб на їхньому тлі сказати своє слово „старшого брата". Цікавим був брак у совєтській делеґації міністра війни, маршала Димитрія Устінова. Його присутність... мабуть, не підходила до „мирного" характеру варшавської конференції.

У четвер, на закінчення конференції, буде виданий спільний комунікат. Текст комунікату привезла зі собою совєтська делеґація; він заздалегідь узгіднений і готовий до публікації. Західні дипломати не передбачують ніяких нових елементів у тій декларації, тому, що, згідно з пляном СССР, уже почалася „мирова офензива", яку тепер тільки консеквентно переводити й поширювати.

Всупереч дотеперішнім практикам варшавська конференція відбувається без усіляких маніфестацій, публічних виступів населення тощо. Причиною того є внутрішнє напруження в Польщі, яке є вислідом посиленого переслідування з боку комуністичної влади вільнолюбивих патріотичних елементів, масові обшуки, арешти та згори заінсценізовані і зарежисеровані суди, які останньо мали місце в Польщі.

Переворот військовиків в Уґанді усунув президента

Кампаля, Уґанда. — Державне радіопересилання із Уґанди повідомляє у повторюваній інформації, що група військовиків учинила державний переворот, а шестиособова військова комісія перебрала „владу президента", тобто найвищу владу в державі. На чолі тієї комісії і державного перевороту стоїть, згідно з тим повідомленням, шеф генерального штабу армії, генерал бригади Давид Ойте Ойок. Комунікати з Уґанди підкреслюють, що перевороту доконала „військова комісія, а не армія", що повинно значити, що не було збройної інтервенції військових відділів.

Дотеперішній президент Бінаіса перебуває на курорті Ентеббе, над озером Вікторія і в хвилині подавання тієї вістки не було ще ніякої реакції з його боку. Зате безпосередньо перед поданням інформації про переворот хтось з антуражу президента повідомив телефонічно, що „президент (Бінаіса) є в дуже доброму

(Закінчення на стор. 5-ій)

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

ДЕПАРТАМЕНТ ПОЛІЦІЇ В НЮ ЙОРКУ, передбачаючи можливість заворушення у тому місті під час крайової Конвенції Демократичної партії, вишколює спеціяльний відділ у антитерористичній боротьбі. Поліція побоюється, що різні політичні групи будуть старатись використати Конвенцію для своїх цілей і в той спосіб дістати широку рекляму. Речники поліції твердять, що крім лівих екстремістичних груп, небезпечними є також кубинські групи, які стримлять до повалення режиму Фіделя Кастра.

ЧИСЛО СМЕРТНИХ ВИПАДКІВ НА АВТОСТРАДАХ країни зросло у 1979 у порівнянні до 1978 року, але темпо цього зросту значно сповільнилось, згідно зі статистичними даними Крайової ради транспортної безпеки. У 1979 році у автомобільних випадках згинуло 51,083 осіб у порівнянні до 50,331 в 1978 році. У випадках загальної транспортної системи згинуло 55,858 осіб. Серед причин на зменшення темпа смертности у минулому році було сповільнення швидкости у їзді автомобілів, а також обмеження у подорожуванні з уваги на брак бензини та постійно зростаючі ціни на пальне.

ПОШТОВА СЛУЖБА ЗСА Б'ЄТЬСЯ З ДУМКАМИ, що зробити з уже надрукованими марками для Олімпійських ігрищ в СССР. Одна з пропозицій поштових службовців — це позначити їх словом „Бойкот" і пустити в розпродаж.

ДВА ПРИЯТЕЛІ УВ'ЯЗНЕНОГО ЛІДЕРА ЕКСТРЕМІСТИЧНОЇ групи „Чорні Пантери" Джеронімо Пратта видерлись на статую Свободи в суботу, 10-го травня, на знак протесту проти його засудження та окупували цю історичну пам'ятку протягом 23-ох годин. Їх заарештувала поліція та придержала, обвинувативши у шкоді на суму 80,000 дол. Едвін Драммонд, 35-річний англійський альпініст, і його американський товариш 31-річний Стівен Ратерфорд, твердять, що Пратт невинний у вбивстві одної жінки в Каліфорнії в 1972 році. Пратт старається про новий судовий процес і йому в цьому допомагає, між іншим, Міжнародна Амнестія.

У КВІТНІ ЦЬОГО РОКУ ЦІНИ НА ТОВАРИ ЩОДЕННОГО ВЖИТКУ зросли тільки на пів відсотка у порівнянні до 1,5 відсотка у січні й лютому та 1,4 відсотка у березні. Якщо б вдалось вдержати такий зріст у цінах до кінця року, то темпо інфляції не переступило б 10 відсотків, твердять речники Департаменту праці, проаналізувавши опубліковані статистичні дані. У перших трьох місяцях року інфляція зростала темпом 18,9 відсотка, не зважаючи на заходи Уряду та приватного сектора. У той самий час також впали гуртові ціни на 2,8 відсотка, що, очевидно, знизить дрібничкові ціни у наступних двох місяцях.

У світі

ПІСЛЯ ВІДКЛИКАННЯ СОВЄТСЬКИМ командуванням в Афганістані совєтських і сателітних технічних і адміністраційних експертів, афганська влада звернулася з проханням до індійських чинників затримати їхніх експертів в Афганістані. Аґентство „Пресс Траст Індії" повідомляє, що індійські експерти і далі працюють на новобудовах, де вони почали працювати ще передтим.

ПРЕЗИДЕНТ ІРАНУ БАНІ-САДР ПОТЕРПІВ чергову невдачу у конфлікті з представниками ісламського священства та їхніх цивільних послідовників. Бані-Садр мав згоду Аятолли Хомейні покликати прем'єр-міністра, щоб таким чином почати ставити тверді фундаменти під майбутній режим. Одначе мулли, члени Ісламської Революційної Ради, спротивилися цьому і номінацію прем'єра пересунено аж на час, коли почнеться сесія парляменту, тобто не раніше половини червня. Змінити це рішення Революційної Ради міг би тільки Хомейні персональною інтервенцією. Одначе дотепер у таких ситуаціях він підтримував рішення Ради проти Бані-Садра.

МІСЬКА УПРАВА ПЕКІНУ ЗАБОРОНИЛА ДАЛЬШУ розбудову промислу в тому місті з огляду на критичний стан його занечищення. Одночасно з тим рішенням міська управа подала до відома, що в найближчих декількох роках характер Пекіну буде комплетно змінений, а саме він буде перебудований під кутом наукових і культурних потреб і таким чином стане черговим світовим культурним центром. Новобудови великих готелевих споруд уможливлять більшій кількості відвідувачів перебувати в місті.

КРИЗА В ЕВРОПЕЙСЬКОМУ СПІЛЬНОМУ РИНКУ, яка почалася спором на фінансовому відтинку, спротивом англійського уряду проти плачення на його думку зависокого внеску до спільного фонду, перекинулася на політичний відтинок. Покищо франко-англійські інтенсивні розмови не дали позитивних наслідків і коли таких наслідків не буде до кінця травня, почнеться процес припинювання і зривання спільних функцій.

ІРАНСЬКІ ІСЛЯМСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ І КОЛА шіїтських мулл допомагають афганським повстанцям. Хоч це ще не є офіційна допомога держави, але поважні засоби, якими тепер розпоряджають мулли, роблять цю допомогу дуже важливою.

РЕВОЛЮЦІЯ В УҐАНДІ, ЧИ НІ? Це питання, на яке не легко відповісти після вислухання комунікатів обидвох сторін: тих військових, що „скинули" президента Бінаіса і кажуть, що в їхньому імені державою кермує військова комісія та речників президента Бінаіса, які кажуть, що „нічого не змінилося і президент Бінаіс є далі при владі". В міжчасі колишній президент Мільтон Оботе, що його скинув був державним переворотом горезвісний Амін, заповів, що повертається до краю й буде кандидувати у виборах, які відбудуться незабаром. Оботе також хоче бути президентом.

ПРОГОЛОШЕНИЙ КРАЙНІМИ палестинськими елементами генеральний страйк арабів у Єрусалимі заломлюється. Араби кажуть, що їх жидівська адміністрація змушує до закінчення страйку, а жиди кажуть, що до них звертаються араби щораз частіше з проханням, щоб їх „адміністрація змусила до перервання страйку".

НАЧАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР АҐЕНСТВА РОЙТЕРС виступив в Ню Йорку проти норм ЮНЕСКО, якими та міжнародна організація хоче підпорядкувати засоби інформації державній контролі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Криза Демократичної партії?

В Америці завжди Демократична партія мала більше зареєстрованих членів, як Республіканська, її й називали „партією народу". Соціял-економічні реформи, заведені Ф.Д. Рузвелтом після великої депресії 30-их р.р. і поширювані та доповнювані потім і за президентів Д.Д.Айзенгавера, Р. Ніксона та Дж.Форда з'єднували прихильність широких кіл американського громадянства в бік демократів, бо загал американців вважав і далі вважає, що Демократична партія більше уваги присвячує внутрішнім справам, особливо „меншинам" (кольоровим громадам), аніж зовнішнім. Насправді, Демократичний президент Ф.Д.Рузвелт, великий реформатор внутрішньої соціяльно-економічної системи, започаткував трагічну ситуацію у міжнародному світі, яка триває по нинішній день і стала найбільшою загрозою для Америки. Але ліберальне крило Демократичної партії, куди більше і впливовіше, як крило консервативне, не знаходить зрозуміння і належної уваги для загрози від СССР і для потреб зберегти примат збройної сили.

Тому неспокій, чи може навіть заколот, який настав тепер в американській Демократичній партії, це велика і важлива подія, бо вона може започаткувати нову еру в цій країні. Знаходимося наприкінці правиборів. Після того, як каліфорнійський губернатор Едмунд Бравн, після кількох поразок у правиборах зрікся дальшої кампанії, залишилися два суперники: президент Джіммі Картер і сенатор Едвард Кеннеді. Кілька днів тому пресовий секретар Білого Дому Джіммі Павелл одверто заявив журналістам: „21-го січня наступного року засяде у Білому Домі або губернатор Роналд Реґен, або президент Джіммі Картер". Таким чином він виключив Едварда Кеннеді взагалі, як потенціяльного демократичного переможця, ба навіть, як потенціяльного номіната Демократичної партії на президента. Але коли один журналіст запитався сенатора Кеннеді, чи він зрікається дальшої кандидатури, він категорично це заперечив.

Фактичний стан такий, що коли демократичний кандидат на президента потребує 1,666 обраних у стейтових правиборах делеґатів, то в хвилині писання цих рядків президент Картер має вже 1,306, — одночасно Едвард Кеннеді здобув усього 721 делеґат . Теоретично Кеннеді міг би ще „наздігнати і перегнати" президента Картера, але тільки в тому випадку, як би в усіх рештуючих 16 правиборах придбав „Лявінною перемогою" усіх делеґатів усіх тих стейтів — чого й найбільші оптимісти з табору Кеннеді не сподіваються. На що ж Кеннеді і його дорадники покладають надії?

На так звану „одверту конвенцію", на якій обрані у правиборах делеґати не будуть зобов'язані — як це наказують виборчий принцип і традиція голосувати на „свого" кандидата, а можуть вибирати собі іншого. З таким конкретним закликом звернувся до обох демократичних кандидатів нюйоркський губернатор Гю Кері: „щоби вони „звільнили" своїх делеґатів із обов'язку голосувати на них та залишили їм свобідний вибір на конвенції. Однакого керівник виборчої кампанії Джіммі Картера, колишній голова Демократичної партії, Роберт Стравс, як і теперішній голова партії (Крайового Комітету) Джан Вайт рішуче відкинули суґестію губернатора Кері. Кеннеді, закинувши голові партії Вайтові, що він „сторонничий", а саме, що підтримує Картера, замість зберігати „невтральність", зажадав його димісії — що Вайт з обуренням відкинув.

Що це все значить, яка сутня причина суґестії нюйоркського губернатора, який силою свого становища є потугою у Демократичній партії? Причина та, що — як прилюдно широко підкреслив Кері, — балянс урядування президента Картера у всіх ділянках — інфляції, енергії, затруднення, збройних сил, злочинства та особливо у міжнародній політиці — просто жалюгідний і маси американців або розуміють це, або відчувають, бо популярність Картера постійно падає. У правиборах президент Картер виграв і далі виграє не тому, що він першорядний кандидат, а тому, що просто здоровий розум та інстинкт американських виборщиків підказує їм не підтримувати кандидатуру Едварда Кеннеді, на якому тяжить ще Чаппаквіддік. І тому різні видатні демократичні діячі, як Гю Кері оглядаються за такою можливістю, як призначення на офіційного кандидата партії віцепрезидента Мондейла, — але для цього треба „відкритої" конвенції. Однак водночас „відкрита конвенція" — це виявлення внутрішнього конфлікту, внутрішнього роздору і — автоматично — виявлення слабости Демократичної партії. З одним логічним вислідом — що у Білому Домі 21-го січня 1981 не засяде ані Джіммі Картер, ані Едвард Кеннеді, тільки республіканець.

В. Левенець

ПЕРСПЕКТИВИ ЕВРОКОМУНІЗМУ

Висліди останньої паризької конференції деяких комуністичних партій Західньої Европи з участю східніх комуністів, які, до речі, були ініціяторами цих нарад (напевно за підмовою ЦК КПСС), знову звернули увагу світу, чи радше тих кіл, які цікавляться цими будь-що-будь немаловажними проблемами, на характер і політичні перспективи комуністичних партій Заходу, що свого часу називали себе еврокомуністичним рухом і який навіть тут і там пробував протиставлятися впливам московського центру та шукав леґальних шляхів до західньоевропейських урядів.

В еврокомуністичному русі, як також у ранішій своїй політичній діяльності, звертали на себе увагу три чисельно найсильніші комуністичні партії Европи, а саме: італійська під керівництвом Енріко Берлінґуера, еспанська під зверхністю Сантіяґо Каррільйо і французька, яку вже від багатьох років очолює Жорж Марше, найменше „надійний", — як казав колись Каррільйо провідний член еврокомунізму, — бо він все тяготів у бік Москви, хоч у принципі визнавав помилковість багатьох заряджень Кремля і критикував „диктатуру пролетаріяту", що її комуно-московські верховоди намагалися відживити на Заході в ранніх сімдесятих роках. Каррільйо натомість залишився більш неуступчивим, а навіть пробував теоретично узасаднити потребу існування еврокомуністичного альянсу. Його писання на цю тему викликали свого часу в Москві і сателітніх державах Східньої Европи сильну неґативну реакцію, а його самого бойкотували на комуністичних збіговищах.

Після конференції в Парижі, метою якої нібито були справи політики детанту, миру і міжнародної співпраці, численні знавці еврокомуністичного руху, політичні спостерігачі і аналітики прийшли до висновку, що конференція була скликана з метою оправдати комуно-московську агресію на Афганістан, привернути повний послух закордонних комуністичних партій московському центрові і, при дещо скомплікованих відносинах Москви з Вашінґтоном, наклонити їх до підтримки совєтської офіційної політики.

Характеристикою еврокомуністів та ролі, яку вони у змінених обставинах могли б відіграти в політичному житті Західньої Европи займалися і займаються ще сьогодні численні аналітики. На цю тему появилися варті уваги праці, не тільки вже згадуваного Каррільйо, але також деяких французьких комуністів, наприклад, Елленштайна, Ґарауді, а також багатьох непов'язаних з комунізмом науковців і політичних теоретиків, у яких однак можна завважити великі розбіжності поглядів і це мабуть найкраще характеризує підхід науковців до цього скомплікованого явища, що ним являється еврокомунізм.

Найкращою мабуть працею з тієї ділянки можна вважати книжку Анні Кріґль, професора університету, автора історії французької Комуністичної партії і визначного французького інтелектуаліста, а тепер опонента до офіційної лінії Компартії, під заголовком: „Чи новий рід комунізму?" Згідно з опінією проф. А. Кріґль, еврокомунізм не репрезентує жадної політичної стратеґії, ані також окремої реґіональної політичної сили. І хоча еврокомуністи змодернізували свою програму, виступають як комуністи з „людським обличчям" і шукають леґальних т. зв. парляментарних шляхів приходу до влади, вони, — каже Кріґль, — залишилися вірні антидемократичній і в принципі реакційній програмі Леніна, Сталіна й теперішніх керівників СССР, а через пов'язаність з ними, не можуть, очевидно, здобути у широких масах народу довір'я конечно потрібного для конструктивної праці в демократичних системах і розгорнення політики на широку скаль.

Погляди проф. А. Кріґль поділяють також інші науковці, серед яких є також значне число колись провідних комуністів. Замітною є також оцінка еврокомунізму Генрі Кіссінджера, колишнього державного секретаря ЗСА в Адміністрації президента Форда, який у праці затитулованій „Еврокомунізм — італійський приклад" (Eurocommunism - the Italian Case) каже, що еврокомунізм становить ще один варіянт комуністичної стратеґії проникання і шпигунства в західніх суспільствах.

Цікаво при тому віднотувати, що, не зважаючи на розбіжність поглядів багатьох аналітиків, політичних діячів і дипломатів, усі вони однозгідно стверджують, що еврокомуністичний рух напевно має більший чи менший вплив на політичний і ідеологічний розвиток подій у комуністичних країнах Східньої Европи. Це ствердження є, мабуть, підложжям (фундаментом) небезпечної на Заході теорії про лібералізацію комуністичних режимів у СССР і сателітніх країнах, якою користуються також не-комуністи у своїй практичній політиці, головно у відношенні до комуно-московської імперії, не здаючи собі справи, що еврокомуністичний рух є такий старий, як старим є большевизм. Відомо ж бо, що шукання „співпраці" з лівими, не конче комуністичними партіями, була однією із засад політики Владіміра Леніна (Ульянова) перед і після повалення уряду Керенського. Москва зрештою на протязі останніх 60-ох років вже кількакратно міняла тактику, в залежності від потреб. Прикладом був Комінформ і всякі „народні фронти", які зрештою у багатьох країнах існують досьогодні.

Немає отже сумніву — комунізм, еврокомунізм чи інші червоні „ізми" є антинародним явищем, як це правдиво схарактеризував Генрі Кіссінджер, а паризька конференція тільки підтверджує, що еврокомунізм немає жадних перспектив. Не тому, що цьому рухові бракує єдности, бож у конференції не брало участи багато комуністичних партій, але тому, що ідеї, які він проголошує, ніколи не приймуть свободолюбні народи Західньої Европи чи інших частин світу, які зрештою знають справжню істину комуністичної системи — системи терору і поневолення.

Василь Маркусь

НАДЗВИЧАЙНИЙ СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦЕРКВИ

(Пост скріптум)

(1)

Серія моїх статтей про останній Синод єпископів Української Католицької Церкви, що відбувся в днях 24-27 березня ц. р. в Римі (поміщена у „Свободі" за 16, 17, 18 і 19 квітня ц. р.), була написана в перших днях після того, як цю подію розголосила на сторінках щоденна українська і чужинецька преса. Автор мав до диспозиції насамперед свіжі числа „Оссерваторе Романо", деякі голоси італійської та американської преси. Признаюся, що без офіційного комунікату із Патріяршої канцелярії, як і без півофіційних коментарів самих учасників-Владик, було дещо відважно писати свої міркування. Але я уважав, що обов'язком публіциста є сказати своє слово, тим більше, що багато читачів цього очікувало.

Але за останні три тижні появилося більше голосів у пресі на цю тему, в тому і від більш відповідальних осіб. Маю на увазі насамперед інтерв'ю із Митрополитом Германюком на радіопередачі „Недільні дзвони" парафії свв. Володимира і Ольги в Чікаґо, що його передано 3-го квітня ц. р. та згодом поміщено на сторінках „Церковного Вісника" з 20-го квітня. Погляди, що їх я висловив у згаданих статтях в загальному покриваються з оцінкою Синоду, що її подав вінніпеський Митрополит. Особливо слід ствердити головну думку інтерв'ю, а саме, що останній Синод довів, що „на будуче не буде ніякого сумніву, що наша Церква поза Україною є її частиною (Української Католицької Церкви в Україні). Під цю пору, в очах Апостольського Престолу, є на ділі одна Українська Католицька Церква в Україні і поза нею, що має один провід, свого Голову, який діє для цілої тієї Церкви, разом із Синодом усіх українських католицьких Владик".

Коли ми писали згадані статті в „Свободі" не було також ще відоме якенебудь становище обраного Архиєпископа-Помічника, Митрополита Любачівського. Тепер стало відомо, що він у Римі заявив кореспондентові Крайової Католицької Пресової Служби (НС), що „цей Синод, як і можливі наступні будуть важливим чинником у зміцненні єдности між католиками українського обряду, розпорошеними по всьому світі".

Проте, пишучи для „Свободи", ми не знали про окремого листа Папи Івана II до Блаженнішого Патріярха Йосифа з 5-го лютого, що його, також за НС з Риму, опублікувала „Америка" 10 квітня 1980 р.

Лист Папи до Патріярха

У вступі Іван Павло складає признання і побажання Блаженнішому Отцеві Йосифові з нагоди його надходячих 88-их уродин, як також підкреслює свою прихильність до нього, визнаючи заслуги свідчення і терпіння за Церкву. Після цього Папа повідомляє Блаженнішого Отця про своє рішення скликати надзвичайний синод української ієрархії та про його цілі:

„У зв'язку із щирими почуваннями , тут висловленими, вважаю за відповідне повідомити Вас, що обставини достойного віку, який осягла Ваша Еміненція, ставлять передо мною, як перед Вселенським Архиєреєм, питання, які заходи мав би я зробити, маючи на оці дбайливу опіку та апостольску уважливість так для внутрішнього спокою Вашої Еміненції, як і для потреб Української Церкви".

Після засягнення опінії деяких членів української ієрархії ще восени 1979 року, як і після глибшої застанови і вислухання своїх дорадників, Папа прийшов до висновку про потребу скликання надзвичайного синоду українських єпископів для полагодження справи наступства для Блаженнішого Отця Йосифа як Верховного Архиєпископа Львівського. Скликуючи Синод єпископів УКЦеркви, Папа покликується на надзвичайні повноваження, бо це виходить поза існуюче канонічне право. Синод не скликується у Львові, а перемиська і станиславівська епархії є тепер вакантними. Верховний Архиєпископ сам не може скликати навіть єпископів, приєднаних (аґреґаті) до осідку своєї Архиєпархії, тобто в з екзилю.

(Продовження буде)

СССР СТОСУЄ ПОЛІТИКУ ПОГРОЗ

Після того, як СССР осягнув збройеневу рівновагу зі ЗСА, він не лише починає пляново вживати сили, як, наприклад, в Афганістані масовим наступом совєтських дивізій, а передтим групами спеціялістів, дорадників, технічного персоналу і літунів (Етіопія, Південний Ємен, Сирія, деякі африканські країни тощо), але й одверто погрожує різним країнам. Після погроз під адресою різних країн, тепер прийшла черга і на Японію.

На початку травня в Токіо совєтський амбасадор, Димитрій Полянський, виголосив промову до закордонних журналістів, а відтак відповідав на деякі запити. У своєму виступі як і пізніше у відповідях на запити Д. Полянський заховався досить незвично, як на такого високого дипломата. Поштовхом до його виступу була постава, яку зайняла Японія в справі збройного нападу СССР на Афганістан. Японія, як і всі країни в світі з вийнятком сателітів Москви, засудила той напад. Крім цього Японія, як великодержава Азії, висунула можливість економічних санкцій проти СССР, якщо він не відкличе своїх військ із Афганістану, однієї з азійських країн. А економічні санкції Японії проти СССР могли б мати для нього величезне значення. СССР потребує від Японії дуже багато. Починаючи з інвестиційних капіталів, на брак яких постійно хворіє „найвища господарська система" СССР, а кінчаючи технологією, технічною і адміністраційною експертизою, всього цього хоче Москва від Токіо.

Від довгих років ішли розмови Москви-Токіо про ці справи. Декілька років тому було близько до домовлень на велику скалю. Японія була готова прийти Совєтському Союзові з допомогою у десятках більйонів долярів та з тією економічною експертизою, яку вона здобула протягом десятків років побудови одного з найкращих промислів в світі. Японія зі свого боку висувала тільки одну вимогу, а саме щоб СССР повернув їй чотири малі рибальські острови на північ від Гоккаїдо. СССР категорично відмовився, бо „де станула нога російського салдата, там русская земля". Це, очевидно, не могло відбитися важким відгомоном у Японії, як нагорі в керівних колах, так і серед населення.

У міжчасі багато змінилося з нормалізацією стосунків між ЗСА і Китаєм. Ще доки жив Мао, Китай не багато важив, та й не мав аспірацій на світовому господарському фронті, коли ж прийшов Денг Шіяопінґ і Гуа Гуофенг діяметрально змінилося. Китай вийшов на шлях господарської розбудови. Ясне, що найкращим його господарським партнером міг бути японський сусід. І хоча спадок минулої ворожнечі, кривавих конфліктів був величезний, обидві сторони без труду перейшли через той престижевий вал. Навіть Мікадо визнав японську вину в нападах на Китай, починаючи кінцем минулого століття, а кінчаючи Другою світовою війною, саме тоді, коли Китай був найслабший. Товарообмін між Китаєм і Японією почав зростати великими скоками.

Саме тому Японія могла висунути навіть можливість господарських санкцій проти СССР, свого другого по величині партнера в товарообміні, якщо той не забере своїх військ з Афганістану. А значило це також, якщо СССР пробуватиме і на інших азійських теренах уживати мілітарну силу. Москву вдарило це і по престижу і по кишені. Тим більше, що завдяки совєтській системі ніколи „передова соціялістична господарка СССР" не зуміє стати на ноги без закордонної допомоги, а про „догнання і перегнання", про що в Москві так залюбки і гарно говорять, то й мови бути не може.

Отже, амбасадор Полянський схвильовано засудив відмову японців давати СССР обіцяні великі кредити. „Ми самі це зробимо своїми засобами" сказав він, але кожен знає, як це виглядатиме. А коли б Японія таки застосувала господарські обмеження, то амбасадор Полянський погрозив навіть зірванням дипломатичних стосунків. На запит, чи СССР таки плянує колись забрати свої війська з Афганістану, Полянський відповів „коли буде припинена агресія проти Афганістану..." Чия, яка — він не сказав. А на запит в справі віддання Японії загарбаних островів той совєтський дипломат грубо відповів: „Я вважаю, що всяка дискусія на ту тему є витратою часу".

АВТОМОБІЛЬНІЙ ІНДУСТРІЇ ЗАГРОЖУЄ КРИЗА

Американська автомобільна індустрія, яка від років процвітала, будучи остоєю цілої економічної системи ЗСА, раптом опинилась у загрозливій ситуації з дуже обмеженими перспективами на швидке оздоровлення.

Очевидно, що головним коренем кризи є брак бензини і, взагалі, постійно зростаючі ціни на нафту, що значно зменшило попит на автомобілі американського виробу, які пожирають бензину, збільшуючи в той же час попит на імпортовані з інших країн автомобілі. На цьому скористала Японія, якій вже вдалось захопити понад 25 відсотків ринку збуту. У міжчасі, американські продуценти автомобілів закривають фабрики, зменшують темпо виробництва і, щонайгірше,

(Закінчення на стор. 5)

Богдан Певний

МАЛЯР ВИННИЧЕНКО В УВАН-і

Свого часу велику сенсацію викликала виставка картин Черчілля, коли Метрополітальний Музей Мистецтв у Ню Йорку показав понад сотню олійних праць цього видатного англійського державного і політичного діяча. Те, що залишалося в свідомості від баченого було подивом до особистої насолоди і повного відпруження знайдених Черчіллем у малярстві Черчілль малював легко з імпресіоністичною манерою навіяною творчістю Ренуара і Піссаро.

Цілком протилежним до Черчіллевого було малярство його не менше знаного сучасника президента Двайта Айзенгавера. Він малював стримано, ілюстративно, вигладжуючи кожний мазок фарби неначе з відчуттям присутности невидимого глядача. Малярські уподобання Айзенгавера були занурені у реалізмі американського реґіонального малярства 1930-их років. Відомий своїми мистецькими амбіціями політичний противник Черчілля і Айзенгавера німецький диктатор Адольф Гітлер. Його спадщина — це докладно виконані рисунки тушем з майже ґотицькою суворістю і неприхованим бажанням доказати свою правоту найбільшою ймовірністю передачі архітектурних деталів, поправністю лінійної перспективи. Кожний його рисунок це іспит зрілости з намаганням отримати задовільну оцінку.

Якою ж незрівняльною непретенсійністю в товаристві „великих аматорів" дихають малярські спроби Володимира Винниченка!

Правду сказавши, мабуть, під враженням Винниченкової бурхливої біографії я сподівався побачити щось цілком іншого, поспішаючи на виставку його картин, влаштовану з нагоди святкувань сторіччя з дня народження письменника, в приміщенні Української Вільної Академії Наук в Ню Йорку в квітні-травні біжучого року. Ця настороженість можливо також є вислідом багаторічного, часто безпідставного і несправедливого, свідомого і несвідомого п'ятнування Володимира Винниченка.

Вироблена уява про Винниченка-людину гостро різниться від враження, яке створює про себе картинами Винниченко-маляр. У них немає драматичного показування, хвилюючих змін і повчального тону. Натомість Винниченко так, як Черчілль явно насолоджується дією малювання. Це особливо помітне в пейзажах. Вони справжні портрети Винниченкового закохання природою, шукання у ній заспокоєння туги за універсальним правопорядком, мирним співжиттям, зрівноваженим буттям Звичайно картинам надано назви — „Провансальський пейзаж", „Краєвид на Рів'єрі", „Паризьке передмістя", „Пролив на Сені", „Острів Леван" тощо. Але, у ґрунті речей, вони мало чим різняться поміж собою. Скрізь зрівняне насичення кольориту, співжиття дрібних мазків компліментарних півтонів. Немов усе занурене у імлі гармонійности. Навіть „Український краєвид", єдина, очевидно, намальована з уяви картина, надхнена цією ж мрійливістю. Немає контрастів, немає пестрих кольорів.

Невже у такий спосіб Винниченко втілив у малярство свій „Конкордизм"?

Тяжко визначити чи Винниченкова образотворча уява скерувала його змальовування образів у літературних творах словами, чи хист спостережливости письменника заставляв його описувати природу на картинах фарбами. І тут, і там маємо до діла з цим самим Винниченком — майстром краєвиду. Навіть натюрморти трактує він неначе краєвиди без конструктивізму предмету.

Дивує лише, що на картинах Винниченка відсутні люди, характерами яких так багаті його літературні твори. Чи не проявилося у знехтуванні людей в його образотворчому мистецтві розчарування Винниченка в людях, для яких він присвятив своє життя і які так жорстоко від нього відвернулися?

Винниченко-маляр маловідомий. На цю тему появилося усього кілька статтів— Миколи Глущенка, Святослава Гординського і Григорія Костюка. Проте спілкування Винниченка з образотворчим мистецтвом давнє. Спростовуючи здогади про його початки, визначені Глущенком і Гординським, вказуючи на записки у Винниченковому щоденнику, Григорій Костюк стверджує, що вже 1916 року Винниченко малював портрет українського політичного діяча Лева Йосиповича Юркевича, тобто у час праці над романом „Записки кирпатого Мефістофеля" в Москві. Мабуть і ця дата залишиться для майбутніх дослідників лише визначенням етапу, бо жаден маляр не починає від поважного портрету, який вимагає чимало досвіду. А таке знання портретування Винниченко мав. Про це свідчить пізніший, бо датований 1929 роком, „Портрет дружини" письменника Розалії Яківни. Цікаво згадати, що Євген Бачинський у своїх споминах про українських мистців у Парижі розказує про Винниченка члена-основника „артистичної секції" посталої у квітні 1909 року при Українській Громаді в Парижі. Очевидно почав малювати ще за молодих літ.

Все таки треба погодитися зі спостереженням усіх авторів, що знайомство Винниченка в Берліні 1922 року з молодим мистцем Миколою Глущенком, а пізніше довголітня з ним приязнь, мали поважний вплив на формування Винниченкових малярських уподобань і на рішення систематично займатись малюванням. Ця розбуджена пристрасть уже не покидала Винниченка до останніх днів його життя. Микола Глущенко, уродженець старовинного запорізького зимовника Новоселиця над річкою Самарою (тепер Новомосковськ) під час зустрічі з Винниченком студіював у Берлінській Академії Мистецтв.

Його малярство коливалося між неоклясизмом і об'єктивним експресіонізмом. Винниченко, завдячуючи своїм знайомствам, багато допоміг Глущенкові у його мистецькій кар'єрі. Найбільше плодовиті роки маляра Винниченка зв'язані з мандрівками разом з Глущенком поза Париж, де вони разом змальовували привабливу природу півдня Франції. Їхнє малярське спілкування обірвалось 1936 року, коли Глущенко повернувся в Україну і поселився на постійно в Києві. З років приязні залишився знаменитий портрет Винниченка пензля Миколи Глущенка.

Часте приписування маляра Винниченка до „Еколь де Парі", тобто до „паризької школи" не робить йому прислуги. У сучасній мистецькій термінології „Еколь де Парі" значить не більше як окреслення тих малярів, які без особливого внеску працювали в Парижі від 1914 року в післякубістичних стилях. Париж на очах Винниченка виростив ряд важливих течій модерного мистецтва, серед яких фовізм і кубізм заняли передові позиції. „Паризьке передмістя" 1928 року і „Хутір Закуток" 1936 року, найдавніша і найновіша його картини, що замикають виставлену збірку картин в УВАН, не зраджують якогонебудь Винниченкового зацікавлення новими мистецькими шуканнями. Лише дві картини вказують на спроби використання Винниченком стилевих здобутків його попередників. Винниченків „Вітер" 1932 року нагадує Ван Ґоґа і „Виймання колючки" 1933 року Ґоґена. Як відомо Ван Ґоґ помер ще 1890 року, а Ґоґен 1903 року. Увесь цей час Винниченко лишається вірний реалізмові. Правда, Винниченків реалізм післяімпресіоністичний. Інакше бути не могло — імпресіонізм вніс у малярство нове примінення кольору з небувалою досі ефективністю. Цим імпресіонізм підніс ще на один ступінь розвиток реалізму.

Чи не більше доцільно було б говорити про Винниченка, як талановиту „людину Ренесансу" — письменника, драматурга, філософа і політичного діяча, яка не зважаючи на всю ту інтенсивну творчу діяльність ще почувала потребу образотворчого вислову? Тоді, навіть якщо не можна розглядати його малярства нагорі, серед корифеїв і поминути його кольористичні досягнення, все ще Винниченкові картини становитимуть собою унікальну цінність як автограми непересічної людини! У кожному разі, яке майбутнє цих великих цінностей?

1934 року Винниченко виставляв три картини на IУ виставці Асоціяції Українських Незалежних Мистців (АНУМ) у Львові. Десь коротко перед останньою війною у Детройті мала проходити виставка Винниченка з близько сорок картинами. З нагоди першої посмертної виставки Винниченка в УВАН в Ню Йорку в квітні-травні 1962 року Григорій Костюк писав, що мається на обліку

(Закінчення на стор. 5)

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ТРОЙСЬКОЇ ОКРУГИ УНС ВІДБУВ РІЧНІ ЗБОРИ

Вотервліт, Н. Й. (І.Д.). — В неділю 4-го травня ц.р. відбулися в залі Українського Клюбу у Вотервліті річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС Тройської Округи при участі 22-ох активних членів УНС. Голова Окружного комітету Павло Шевчук відкрив збори, вітаючи головного організатора УНС Василя Оріховського та всіх присутніх. Він закликав повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять усіх померлих членів.

До президії зборів були вибрані: голова Євген Наболотний, секретар — І. Дурбак, який прочитав порядок нарад і протокол з останніх зборів. Голова П. Шевчук подав у своєму звіті що в 1979 році Округа придбала 34 члени: Вотервліт 12, Амстердам і Трой по 9, Коговз 4, утратила 42 члени, з того 12 померло, інші вибрали свої полиси або перенеслися в інші сторони. Загальний стан — 1400 членів: Трой 399, Амстердам 346, Ветервліт 290, Коговз 192, Пітсфілд 54, Гадсон — Відділ ч. 476 — 40 членів; Відділ ч. 477 — 27 членів. Не прибули представники з Пітсфілду та Гадсону на збори. — Скарбник Михайло Савків здав касовий звіт за два роки: приходів було 398,68 дол., розходів — 125 дол., сальдо — 273.68 дол.

В дискусії інж. Р. Ракочий ствердив, що акція приєднування нових членів не дає добрих вислідів. Батьки самі повинні обезпечувати своїх дітей в УНС, бо він потрібний для нашої еміграції. А. Урбан нарікав на слабий зв'язок центру УНС з Відділами, чи делегати передають запити й потреби членства до Централі, бо немає відповідей. Чому не приїхали представники з Пітсфілду й Гадсону? Й. Білинський ствердив, що коли делегат з Головної Управи УНС поїде до наших людей, то скоріше переконає їх вступити до УНС, як місцевий секретар. Деякі наші люди вже забезпечилися в американських забезпечальнях на своїй праці і не користають з УНС. Є. Наболотний спитав, чи статут УНС забороняє запрошувати на збори УНС членство, чи тільки обмежується до повідомлення у „Свободі"? Інж. Р. Ракочий уважає, що треба просити наших священиків, щоб заповідали в церквах про наші збори. М. Савків повідомляв членів про збори, але люди не прийшли. Й. Білинський ствердив, що на наших зборах завжди було мало людей, тому треба їх запрошувати різними способами. І. Дурбак пригадав прекрасну практику у краю, де перед зборами була цікава й актуальна доповідь, що збирала повну залю, а збори тривали коротко, бо номінаційна комісія приготовляла листу кандидатів до нової управи, тому був час і на доповідь і збори тривали короткий час. Ніхто тоді не відмовлявся, а тут багато відмовляється, і годі вибрати нові управи наших товариств. На майбутнє делегат з Централі повинен мати доповідь про працю не тільки УНС, але й УККА і СКВУ, щоб зацікавити якнайбільше наших людей.

Голова контрольної комісії А. Урбан здав звіт з перевірки касової книги, що була ведена добре; Окружний Комітет УНС працював добре; голова К.К. поставив внесок уділити абсолюторію, що ухвалено одноголосно. Є. Наболотний поставив внесок перевибрати стару управу, що прийнято з деяких змінами. До нового Окружного Комітету ввійшли: голова — Павло Шевчук, заступник голови — Й. Білинський, секретар: англомовний — В. Колодій, українські — І. Дурбак, скарбник — М. Савків. Контрольна комісія: А. Урбан, В. Кошикар і В. Варшона. Їх вибрано одноголосно.

Головний організатор УНСоюзу В. Оріховський виголосив доповідь про стан і працю УНС: в 1979 році приєднано 2.600 нових членів на суму 7,318.500 дол. Молоді члени беруть обезпечення від 5.000 до 10.000 дол., але їх трудно притягнути. Централя старалася придбати професійних організаторів, але видано великі гроші без користи. Непрофесійні організатори колись приєднували більше нових членів, як тепер, бо в сучасну пору мало в людей почуття національного обов'язку належати до своєї братської організації, діставати свою газету. Наші діди й бабуні часто вписують своїх внуків до УНС. Тепер вимагають мати „лайсенс" для тих, що приєднують нових членів, треба за те заплатити 10 дол., вміти виявити статут і права та обов'язки членів.

Старі секретарі вимирають, а нових важко підібрати.

Будинок УНС уже винаймлений, тільки ще приміщення на ресторан не винайняте. Є зміни в редакції „Свободи" та в англомовному тижневику. УНС не політична, а братська організація, доступна для всіх. УНС ставиться однаково до всіх наших дисидентів, кожному дав 1.000 дол. Нездорова полеміка у справі дисидентів довела до розсварення, пошкодила нам. Цього року УНС обходив 85-річчя свого існування, треба уладити таке святкування у Тройській Окрузі. УНС має понад 87.000 членів і понад 44 мільйони майна, тому американський Уряд звернувся до УНС, щоб заопікувався В. Морозом. Можна критикувати окремі особи, але не бити нашу установу. Доля Українського Народного Союзу залежить від Вас, вона у Ваших руках! Виступ головного організатора щиро оплескували присутні на зборах.

В оживленій дискусії промовляли: Є. Наболотний, М. Савків. Й. Білинський, В. Вершона, І. Дурбак, В. Літинський, І. Карабін, Р. Герасимяк. Деякі підносили закиди проти головного предсідника д-р І. Флиса і редакції „Свободи" за не поміщування матеріялів про діяльність Валентина Мороза, за брак головного редактора у „Свободі", слабий зв'язок Централі з Відділами: Головний організатор В. Оріховський відповідав і виясняював; — ми не зрозуміли дисидентів, а вони нас, і тому таке розчарування; УНС шукає організатора на стейт Ню Йорк, але важко найти доброго; УНС доплачує до „Свободи" річно 300.000 дол.; до англомовного тижневика треба доплачувати 5 дол. річно окремо; в Торонті є новий організатор Т. Волошин, у Віндзорі, Онт., — Літинський; редактори: Тершаковець, Федоренко і Длябога відійшли на кращі американські посади. Головний Уряд на річних нарадах на „Союзівці" в середині місяця має вибрати головного редактора „Свободи";

Д-р І. Флис запротестував, коли на ювілеї УНПомочі закликали „переключуватися з УНСоюзу до УНПомочі!"; „Свобода" не може висилати скрізь своїх репортерів-редакторів, бо їх небагато, містить дописи, які присилають до редакції, і тому не має інформації про всіх дисидентів, бо їх не надсилають місцеві кореспонденти.

УНСоюз зробив багато для В. Мороза в перших 11 днях коли, д-р І. Флис і ціла канцелярія працювала тільки для нього; ніхто його не скривдив, але він відійшов від УНСоюзу без причини, навіть не подякувавши за опіку і всі старання, і „віддячився" УНСоюзові у своїм виступі в Елленвіллі, хоч УНСоюз перший і так ревно заопікувався ним.

В точці „Плян праці на 1980 рік" П. Шевчук закликав здобути якнайбільше нових членів і відзначити 85-річний ювілей УНСоюзу бенкетом з програмою та забавою, щоб спопуляризувати нашу Інституцію і приєднати якнайбільше нових членів. Вкінці він подякував головному організаторові Василеві Оріховському й усім учасникам зборів, запросивши всіх на скромне прийняття, що його приготовили пані Шевчук і Савків. Серед дружніх розмов і запитів до делегата проминув час на цьому приємному прийнятті.

Фестиваль Міжнародного Фолкльору в Ню Йорку

Ню Йорк, Н.Й. (М.Ш.) — З ініціятиви організації Прихильників Антибольшевицького Бльоку Народів в Америці, Інк. (ПАБНА) відбудеться Фестиваль інтернаціонального фолкльору — вечір народних танців, музики, співу та національних строїв народів Середньо-східньої Европи, китайців, кубинців у неділю, 1-го червня ц.р. о годині 4-ій по полудні в залі Джулія Ричман Гай-скул, 317 схід 67-ма вулиця біля 2-ої евеню в Ню Йорку.

У фестивалі візьмуть участь мистецькі одиниці Осередку СУМА: танцювальний ансамбль „Верховинці" — хореограф Олег Ґенза; хор „Жайворонки" — дириґент проф. Лев Струґацький; сопрано Оля Гірняк. На фестивалі виступлять також литовські танцювальні „Триптініс" — керівник Ядвіґа Матулайтіс; болгарський соліст баритон та віртуоз сопілки Банчо Бонческі; естонський чоловічий хор — дириґент проф. Сузі. В концерті візьмуть участь також мадярський хор церкви св. Стефана в Пассейку, Н.Дж., „Гангеріен Фолк Денс Енсембл" — хореограф Калман Модьор, солістка Елізабета Солоі, вокальні та танцювальні одиниці інших народів: кубинські, німецькі, китайські та інші.

На цьому Фестивалі представники поневолених народів, членів АБН, будуть мати нагоду себе ближче пізнати, показуючи свої тисячолітні культурні надбання народного мистецтва, а нашим американським гостям ми ще раз пригадаємо, що крім нової російсько-комуністичної жертви, Афганістану, понад 200 мільйонів неросійських народів гине в пазурях ненаситної імперіялістичної Москви.

Чистий дохід є частинно призначений на відбудову „Придорожнього Хреста" — пам'ятника жертв большевицького терору балтійських народів, побудованого під час Світового ярмарку у Флашинґу. Пам'ятник був зруйнований здогадно комуністичними вандалами. По відбудові запляновано переіменувати його на пам'ятник жертв московського терору уярмлених народів, представники яких причиняться до його реконструкції.

Квитки вступу на Фестиваль можна набути в книгарнях Сурма, Арка, Еко в приміщеннях об'єднання „Самопоміч" та Організації УВФ.

Хроніка ЛМКлюбу в Ню Йорку

Як відомо, Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовує кожної п'ятниці вечори з рефератами на різні теми. Щотижня появляються в „Свободі" великі оголошення і також хроніку Клюбу подаємо щомісяця.

В п'ятницю, 11-го квітня, мали ми цікавий вечір, на якому дав доповідь Михайло Бойко „На Чернечій Горі Атос". Прелеґент говорив на підставі студій та особистих переживань і ілюстрував численними прозірками. На Горі Атос перебував доповідач три дні, крім того відвідав кілька більших манастирів і мав нагоду розмовляти з ченцями. Численні прозірки поповняли його доповідь. У Торонто появилися в 1960 році „Записки паломника на Чернечій Горі Атос" о. д-ра Федорова з численними ілюстраціями, яку прелеґент радив прочитати.

18-го квітня відбувся авторський вечір поета Володимира Біляїва з нагоди появи його збірки „По той бік щастя". Доповідь про поета, аналізуючи його творчість, виголосила д-р Наталія Пазуняк. Є теми вічні для кожного майже поета. Має таку тему і Володимир Біляїв — це ідея щастя. Багато про щастя було і буде написано. Туга людини за щастям вічна, і людина завжди буде стриміти до нього. У поета також знаходимо елементи втраченого щастя, втраченої батьківщини. Біляїв розуміє відповідальність поета перед читачем, тому пише зрозумілою літературною мовою. Виступ бандуриста проф. Романа Левицького доповнив цей цікавий вечір.

В п'ятницю, 25-го квітня, відбувся вечір репортажів і спогадів Ольги Соневицької. Про цей вечір дописе „Уявна подорож у рідні сторони" був поміщений у „Свободі" з 6-го травня.

Ольга Соневицька

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

ШАХИ

В неділю 16-го березня в приміщені „України" на 186 Воллес відкрився двадцятий шаховий турнір українців Торонта за індивідуальну першість на 1980 рік.

Ініціятори турніру, як і минулими роками, є С.Т. „Україна". До офіційного відкриття ланковий шахів Маркіян Комар попросив голову С.Т. „України" Ярослава Фенина, який привітав 16 шахістів-учасників і побажав їм успіхів, як також представив радного Василя Бойчука, ветеранів в шахи інж. Є. Онищука, інж. С.Г. Березовського, який познайомив учасників з правильником про систему гри.

Технічними дорадниками та провідниками змагань є Б. Назарко й інж. С.Г Березовський. Змагання йдуть за перехідний трофей, уфундований українською фірмою Р. Чолкан і спілка (купно і продаж будинків, землі і загальна асекурація). До трофею прикріплена нагорода і грошова допомога.

Друга група змагається за трофей, уфундований Маркіяном Когутом і Ігорем Куриліввим, власниками першого бюра подорожей „Блюр Травел Ейдженсі", також прикріплена грошова нагорода.

Подаємо технічний перебіг з трьох обігів змагань.

змагань. Перший круг, група „А": І. Ціхонський — Б. Назарко ½:½, 2. Б.Степаненко — М. Москаль 1:0, 3. С. Пінчак — А. Лупняк 0:1, 4. П. Безкачко — О. Харченко 0:1,

Група „Б" В. Славич — В. Шелепінський 1:0, 2. В. Лубів — І. Демчишин 1:0, 3. Я. Гірний — М. Комар 0:1, 4. М. Козирський — О. Винник 1:0.

Другий круг, група „А": І. М.Москаль-С. Пінчак 1:0; 2. Б. Назарко-О. Харченко 0:1; 3. А. Ціхонський-Степаненко. ½:½; 4. А. Лупняк-П. Безкачко 0:1.

Група „Б": І. Шелепинський — О. Винник 1:0, 2. М. Комар — М. Козирський 0:1, 3. І. Демчишин — Я. Гірний 1:0 В. Славич — В. Лубів 1:0. Третій круг, група „А" І. М. Москаль — П. Безкачко 1:0, 2. Б. Назарко — Б. Степаненко 0:1, 3. С. Пінчак — А. Ціхонський 0:1, 4: О. Харченко — А. Лупняк 1:0.

Група „Б" І. О. Винник — М. Комар 0:1, 2. В. Славич — Я. Гірний 1:0, 3. М. Козирський — І. Демчишин 1:0, 4. В. Шелепінський — В. Лубів 1:0. Як бачимо з вищеподаної таблиці, проводять в групі „А" О. Харченко, який грає послідовно і завзято, а в групі „Б" В. Славич і М. Козирський. Велике зацікавлення глядачів додавало до жвавої дискусії над переграними партіями, бо в першім крузі колишні знані першуни програли партії. Турнір поділено на дві групи, грає кожний з кожним.

Про дальші результати турніру подамо в кінцевім повідомленні

Б.Назарко.

Величавий концерт з творів Людкевича відбувся в Ню Йорку

Ню Йорк (Л. В-а). — Тут, в суботу 3-го травня, в залі Купер Юніон заходом Українського Музичного Інституту й хору „Думка", під протекторатом Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Відділу УККА в Ню Йорку, відбувся успішно величавий концерт в пошану композитора Станислава Людкевича, на якому виконувалися виключно твори самого композитора (за вийнятком „ад-ліб" артистки-декляматорки), або про цього геніяльного композитора: Промова й декламація.

проф. Калина Чічка-Андрієнко

Як сказала вже на вступі організаторка Концерту й надхненниця його, проф. Калина Чічка - Андрієнко, заповідаючи цю особливу імпрезу, що вона буде такою „величавою", якої УМІ ще в Ню Йорку не ставив, так воно й було, бо таким одностайним хором признання, захоплення й похвали була оцінка багатьох сотень присутніх слухачів на цьому Концерті, що виявилася в щирих і грімких оплесках, вигуках „браво", квітах та особистих ґратуляціях виконавцям, коли публіка вже і після концерту все ще не розходилася, щоб таки стиснути руку тих багатьох успішних виконавців, що зачаровували її протягом двох-трьох годин надхненного концерту.

В програмі по-черзі виступали: з „Українською баркаролею" і „Царівною Млакою" дівочий вокальний ансамбль „Промінь" під керівництвом мґра музикології Богданни Волянської, акомпаньямент піаністки Еви Рангел-Рібейро; з Промовою про Людкевича проф. Дарія Гординська - Каранович; з трьома соль — „Ой, співаночки мої", „Одна пісня голосненька" і „Розпука", молода співачка Ольга Гірняк; хор „Думка" під керівництвом Семена Комірного із солістами Аллою Гроґуль і Богданом Глущецьким та акомпаньяторкою Євгенією Палій (звідки „викопано цей рідкісний скарб", — питали люди на залі?). „Думка" в перший частині Концерту виконала: „Торжественну кантату", „Як ніч мя накриє", „Чи ми ще зійдемося знову?" Першу частину без попереднього оголошення закінчила артистка - рецитаторка з „третьої хвилі" еміґрації Евеліна Белюць оповіданням у власному перекладі з Константина Паустовського „Старий кухар".

В другій частині, яку розпочала віршем сучасного українського поета Івана Гнатюка „На честь столітнього ювілею композитора Станислава Людкевича" також артистка Евеліна Белюць, був виступ піаністки Дарії Гординської - Каранович з довшим і тяжким твором „Елегія — цикл варіяцій на тему пісні „Там, де Чорногора'", виконанням „здається вперше взагалі в Ню Йорку; виступ скрипаля Рафаіла Венке з двома творами для скрипки — „Аріетта" і „Чарабашка"; виступ співачки Марти Кокольської - Мусійчук з трьома піснями: „Черемоше, брате мій", „Тайна" і „Спи, дитинко моя".

Закінчив Концерт виступ „Думки" з трьома піснями — „Сонце ся сховало", — „Гаґілка" і потрясаючим силою свого драматизму „Кавказом" — другою частиною, що починається словами: „Не нам на прю з Тобою стати, не нам діла Твої судить...", відспіваним з такою досконалістю, що авдиторія затамувала подих від подиву, екстази й вдячности за цей суцільний духовий бенкет.

Все це було можливим завдяки невтомній і жертовній праці проф. Калини Квітки - Андрієнко, що взяла собі за „пункт амбіції" дати українському Ню Йоркові такий Концерт, якого довго нюйоркчани не забудуть. Її вклад в працю УМІ й зокрема в цьому Людкевичевому Концерті (вона також акомпанувала солістам) оцінив Батьківський гурток при УМІ на чолі з Оксаною Луцькою, що подбали про пре гарні китиці квітів для проф. Чічки-Андрієнко і всіх інших виконавців програми. Це була нагодою для організаторки й „милою несподіванкою", бо на це пані професор не чекала, тим то була ще більше зворушена, вдячна й розпромінена, що її великий труд як слід оцінено всіма.

На залі було багато чільних українських громадян і серед них Гість з Канади, визначний музиколог і нащадок славного роду Дмитра й Лева Ревуцьких, д-р Валеріян Ревуцький, якого проф. Гординська - Каранович привітала зі сцени з відповідним поясненням, кого зала мала перед собою, і примусила його встати під оплески глядачів. Професорові Ревуцькому Концерт дуже сподобався, як і всім решті учасників і — причасникам великих музичних скарбів геніяльного сина Галицької Землі й усієї України, Станислава Людкевича.

Свячене ветеранів польської армії в Чікаґо

Звичайно, не про поляків тут мова, а про українців, які по неволі служили в польських військових з'єднаннях. Організація нова, ще пізнає себе, а щоб себе пізнати, треба сходитися, говорити, плянувати. Вибатнули Свячене в суботу 26-го квітня в Домі Сеньйорів. Капелян о. Мирослав Олешко мав до імпрези відповідну релігійну церемонію, посвятив ястіє і питіє, мав коротку промову.

Ветерани, деякі з дружинами, між ними генерал Константин Мандзенко та підполковник Є. Заріцький, контрактові старшини польської армії. Майстром церемонії був колишній старшина польської армії М. Кульчицький з браку голови організації Якова Берестянського, секретаря 423-го Відділу УНСоюзу, який несподівано відійшов до лікарні. Кульчицький — це член роду Кульчицьких з Кульчиць біля Самбора. Він розказав нам, як це сталося, що у Відні постав славний „Ресторан Кульчицький" на Кульчиці Гассе.

Ген. Мандзенко мав коротку доповідь з приводу роковин битви під Конотопом, в якій гетьман Виговський розгромив стотисячну армію москалів під командою князя Трубецького. Ніжинський полковник з шістьома тисячами козаків затрубів на відворот, москалі вийшли, а козаки несподівано вдарили. Це була тактика американських індіян, які любили йти в засідку і так розгромили кінноту генерала Бул-Рон, — твердив присутній Степан Куропась. Чи ми старіємо, чи відходимо, все одно треба плекати воєнного духа, бо маємо як ветерани таку печать. Голова відділу ОбВУА Орест Городиський вітав зібраних ветеранів від ветеранів його Відділу. Ветеран Фостяк радив новим ветеранам вступити разом до ОбВУА, бо треба спільно плекати воєнного духа, бо що ж більше можемо на схилі віку робити! Дописи у „Свободі" мобілізують людей, голоситься люди з рідного села, що й питають, що робити?

С. К.

Автомобілева компанія Форд намагається перебороти трудноші

Детройт, Міч. — З Детройту повідомляють про щораз важче фінансове положення славної в ЗСА і в цілому світі виробні автомобілів Форд. Оце незадовго буде вісімдесять років з часу коли на початку цього століття постала ця Компанія, яка була ініціятором нової доби, доби автомобіля.

В четвер, 8-го травня, дирекція Форда подала до публічного відома нові ощадностеві заходи. Серед тих заходів першим є звільнювання робітників, як у продукційному апараті, серед робітників і інженерів, так і в адміністраційному. Рівнобіжно з тим компанія заповіла, про скорочення інвестиційних фондів на роки 1980-1984 в сумі 2.5 більйона долярів. Для піднесення збуту автомобілів, який катастрофально впав в порівнанні з попереднім роком, Форд заповів цілий ряд рабатів (опустів) для покупців.

Всі ці зарядження переводить номінований в березні ц.р. новий фактичний керівник „Моторової Компанії Форд", як офіційно компанія називається, Геролд А. Полінг. Полінг довгі роки був екзекутивним керівником европейського відділу Форда, який він розбудував і доповадив до високо-успішного стану. Тепер, як екзекутивний віцепрезидент централі Форда в Детройті, він перебрав фактичну відповідальність за цілість. Звичайно нові керівники таких фінансово-продукційних ґігантів починають свої перші кроки новими плянами розбудови й поширення. Г. Полінг почав інакше.

Вже в першому тижні на новому пості він зменшив 500 мільйонів інвестиції в побудову нового 8-циліндрового двигуна. Після цього він, як відомо, замкнув три автомобілеві фабрики на терені ЗСА, а серед них найбільшу на сході ЗСА в Мава, Н. Дж. Це, на його думку, повинно заощадити компанії півтора більйона долярів. В інших фабриках він завів далекойдучі обмеження й скорочення. Тими скороченнями обнято понад девять тисяч робітників і понад шість тисяч бюрових працівників, яких звільнено безтерміново. Крім цих більших заходів Полінг виелімінував, або скоротив цілий ряд інших видатків; дальші скорочення заповіджено.

В боротьбі за місце на ринку, а тим самим за життя цього року і найближчих, Форд не буде найкраще вивінуваний. Останніми роками керівництво Форда занедбало впровадження нових малих моторів і трансмісій. Наприклад, нове мале авто Форда, Ескорт, з погоном на передні колеса, що тепер має великий попит на ринку, буде випродуковане тільки в обмеженому числі, не більше 485.000, а власне на такі авта найбільше запотребування.

Полінг, заки перебрав керівництво централі Форда, відбув довшу студійну поїздку по автомобілевих фабриках Японії. Видайність і раціональність японської автопродукції за його словами „так його поразила", що він „передбачує велику загрозу для американської продукції з боку японської".

Зоряні сади і квіти Темістокля Вирсти

По десяти роках загостив до Детройту мистець Темістокль Вирста. Цей відносно великий простір часу не ослабив спогадів про його першу виставку. Цілий ряд картин, задержаних в Детройті, нагадували, що це маляр абстракту, великих полотен, що мимо відсутности конкретного сюжету інтригували глядача, змушували його замислитися й у кінці правильно чи неправильно зрозуміти задум мистця. Його картини з цього часу були переконливим доказом, що абстрактне мистецтво не мусить бути бездушним, холодним, а найважливіше, незрозумілим для глядача. Було надзвичайно цікавим побачити, в якому напрямі пішов цей мистець далі. Форма вислову залишалась та сама. Але зміст картин далеко виразніший, чуттєво далеко глибше забарвлений. В його картинах розуміється, дальше нема ясно окресленого сюжету, шал і вібрування барв поломінило його, а все ж таки із цього позірного хаосу виринають розкішні сади, лісі і квіти. Далекі від дійсности, вони носять на собі печать оригінального творчого імпульсу мистця. Картини інспіровані дійсністю, в першій мірі природою, задержують лише ніжний реальний дотик, а решта — це його уява, його фантазія, його талант. Деякі картини знову носять на собі знак засвітів, небесних мряковин, з яких виринув світ і ми. Може в коловороті таких барв Вдівічний Творець вичарував світ і відблиск цього моменту закріплений на полотні Вирсти. А може це тільки стан його душі, хвилевий настрій в тій чи іншій хвилині, музика весела, як весна, тужлива, як осінний вечір. Чи ніжні „квіти" на тлі свіжої зелені не апотеоза весни? Щоб дати вислів настроям, він запозичує з дійсности натяки реальних форм найчастіше квітів і дерев, і залежно від гармонії барв ми стаємо разом з ним веселі або сумні, радісні або поважні.

І тут хотілося б висунути твердження відносно цього маляра, якого до цієї пори не було висунено. Він безперечно майстер ілюзії, насичені чуттям дійсним, наочним, реальним. І тому, хоч у його картинах нема реальних сюжетів, у нього є реальні, конкретні почування, настрої, думки, а не видумані, штучні, бездушні конструкції, які заперечують твердження, що він маляр абстракту. Бо нема абстрактного в картині, що нагадує ліс, якого безперечно ніхто не бачив; нічого абстрактного в китиці квітів, яка не існує. Але вони говорять до глядача зрозумілою мовою і збагачують його душевні переживання.

Це в повному розумінні цих слів — оригінальний мистець, в творах якого метафізичний відблиск засвітів виявляє ясне спорідження з дійсністю.

Виставка відбувалася заходом Культурно — Громадського Клюбу. Мистця вітав голова клюбу маєстро Едвард Козак.

Володимир Баран

ЧИСЛО ВТІКАЧІВ З КУБИ, ЯКІ ПРИБУВАЮТЬ НА ФЛЬОРИДУ часто переповненими рибальськими і спортовими човнами, зросло до біля 40,000. Перевірка виявила, що серед них є понад 2 відсотки злочинців, гомосексуалістів, а то й потенціяльних агентів. Федеральні урядовці твердять, однак, що деякі особи, які сиділи у в'язницях на Кубі, не конечно попадають в категорію „злочинців" у ЗСА. Біля 20 відсотків втікачів були звільнені з в'язниць в останніх кількох тижнях і це викликало поголоски, щом диктаторський режим Фіделя Кастра заплянував видалити з Куби до ЗСА небажаний асоціяльний елемент.

ПІД КІНЕЦЬ МИНУЛОГО ТИЖНЯ ПРЕЗИДЕНТ Джіммі Картер закінчив свою добровільну самоізоляцію в Білому Домі з уваги на кризи в Ірані і Афганістані та виступив у Філядельфії в університеті Темпл та перед Радою міжнародних справ в рамках передвиборчої кампанії. Президент Картер відповідав на ряд поставлених йому запитів з ділянки закордонної і внутрішньої політики. Речники Білого Дому твердять, що президент Картер тепер частіше виступатиме на різних публічних форумах в рамках передвиборчої кампанії.

ПЕРЕНЕСЕННЯ 125-ОХ СЛУЖБОВЦІВ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ з Тексасу до Фльориди, що було зумовлене масовим напливом втікачів з Куби, послабило патрулювання границі з Мехіко і улегшує перехід мехіканців до ЗСА. Також брак бензини обмежив патрулювання границі на віддалі біля 300 миль, що використовують безробітні мехіканці, щоб продістатись до ЗСА. Тільки в одному минулому році на границі помиж Мехіко і стейтом Арізона агенти переловили 37,000 осіб.

Шостий Український фестиваль відбудеться 31-го травня в Ню Джерзі

Картерет, Ню Джерзі. — Понад три тисячі квитків із загального числа п'яти тисяч на концерт 6-го Українського фестивалю, який відбудеться в суботу, 31-го травня, в Ґарден Стейт Артс Центрі в Голмделі, Н. Дж., вже були розпродані з кінцем квітня.

Про це звітував на сходинах фестивального комітету, які відбулися в середу, 23-го квітня, в Картереті, Михайло Іванців — заступник голови фестивального комітету в заряді розпродажу квитків. Рівнож звітували про пороблену працю і пілготовку всі члени комітету, яких є коло 25.

Фестивальний комітет, що його очолює Остап Якубович, працює інтенсивно над різними аспектами цілоденної програми, початок якої намічений на 11-ту годину вранці.

Виступи українських молодечих ансамблів у конкурсі молодих талантів, виступи „Іскри" — популярної молодої оркестри з Нюйоркської околиці, і Соні Ґурал з її ляльковим театром і мистецькі виставки заповнять денну частину фестивальної програми. Українські вироби і страви будуть у розпродажі впродовж цілого дня.

Велика мистецька програма, в рамках якої виступлять кращі українські артисти й ансамблі з ЗСА і Канади, розпічнеться в 4-ій годині по полудні на великій сцені амфітеатру. Мистецьким оформленням програми займеться Ярослав Семчишин, який рівнож буде конферансьє вечірньої програми.

У вечірній програмі виступатимуть: Едвард Іванко — відомий український співак і артист, який виступав на Бродвеї, в Стретфордському театрі, на власній телевізійній програмі в Канаді і який у 1979 році випустив платівку українських пісень „Дарую пісню цю"; Ірена Вельгаш — молода співачка меццо - сопрано, яка виграла багато нагород за спів у Канаді; молодий бандурист Петро Косик, який у свої тринадцять років був наймолодшим бандуристом у Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Детройті; танцювальний ансамбль „Україна" з Чікаґо; і популярні оркестри — „Темпо", що в 1979 році відзначила своє 20-ліття, і „Рушничок", що тепер підготовляє свою п'яту платівку.

В справі замовлень квитків на концерт слід негайно голоситися до М. Іванцева на тел.: (201) 352-8257 і (201) 761-5977.

О годині 9-ій вечора відбудеться фестивальна забава в залі української католицької церкви в Перт Амбой, Н. Дж. Гратимуть оркестри: „Іскра", „Темпо" і „Рушничок".

Фестивальний комітет пригадує, що вступ на денну частину програми — вільний. Крім квитків в амфітеатрі до диспозиції є квитки на травнику в ціні 3.50 від особи. З цього підвищеного травника, який оточує амфітеатр, видно цілу сцену.

Український фестиваль має подвійне завдання: перше — заманіфестувати наше українське походження і нашу українську культурну спадщину у вільному світі; друге — допомогти зібрати конечні фінансові фонди для культурної діяльности Мистецького Центру Стейту Ню Джерзі. Ці фонди уможливлять Центрові і на майбутнє улаштовувати безплатні культурні програми для дітвори, старшого громадянства, воєнних інвалідів, сліпих тощо.

Український фестиваль відбувається під патронатом Координаційної Ради Відділів УККА в Ню Джерзі, головою якої тепер є Северин Палидович.

6-ий Український фестиваль розпічне цьогорічний сезон етнічних фестивалів у Ґарден Стейт Артс Центрі і комітет сподівається великої кількости учасників - гостей як українців, так і інших народів.

На з'їзд колишніх учнів української гімназії в Реґенсбурзі

В суботу й неділю 24-26-го травня ц.р. відбудеться на Союзівці Третій товариський з'їзд колишніх учнів і учениць української гімназії в таборі Ґанґгоферзідлюнґ під Реґенсбурґом у Баварії (Німеччина). Цей великий табір існував від 21-го жовтня 1945 року до кінця 1945 року і мав на початку 1947 року понад шість тисяч мешканців, з того 4,665 українців. Першим посадником був мґр В. Заяць, потім інж. А. Артимович, дир. Я. Сербин (був найдовше), д-р П. Балей, мґр І. Базарко та інші. Головними Ради української оселі були, проф. М. Іваненко, інж. Н. Артимович і В. Футала. Українське життя розвивалося буйно на всіх ділянках, від церковного — до спортового. Була народна школа під керівництвом дир. Ю. Теодоровича, гімназія (дир. Микола Величко), торговельна гімназія (музична школа — дир. І. Повалячек), численні фахові школи й курси, Український Технічно-Господарський Інститут (УТГІ). Було Українське видавництво під керівництвом дир. Л. Кокодинського, що видало цінні книжки, м.ін., твори В. Стефаника, Історію УПА й інші. Автор цих рядків видавав тижневик „Вісник оселі" та відбував щотижня „Живу газету", запрошуючи визначних людей з усіх ділянок і груп, місцевих і гостей. Простара заля оселі була завжди переповнена, особливо, коли виступали упівці. В таборі був репрезентаційний хор і симфонічна оркестра під керівництвом В. Гавриленка, чоловічий хор „Сурма" під проводом проф. О. Плешкевича, жіночий хор під проводом Олени Кокодинської, мішаний хор гімназії під керівництвом проф. Пачовського, дитячий хор під керівництвом Я. Яримовича, студентський хор під проводом В. Корчинського. Працювала театральна трупа під керівництвом і режисурою Тимчука; директор Ю. Григоренко. Тут виступали: Театральна Студія маестра Й. Гірняка, Ансамбль Українських Артистів під мистецьким керівництвом Володимира Блавацького, Капеля Бандуристів Гр. Китастого, що осіли в таборі. Виступав Український Оперний Ансамбль І. Менделюка з Мюнхену, багато наших солістів і музиків. Майже щодня відбувалися цікаві імпрези: доповіді, авторські вечори, конференції, концерти, академії, з'їзди, зустрічі, ювілеї, роковини, бо в таборах жило багато наших науковців, письменників, поетів, мистців, діячів культури, військовиків, які бажали поділитися своїм знанням і досвідом із земляками. Майже всі вечори були зайняті вартісними імпрезами. добре працювали організації молоді — Пласт і СУМ, спортове життя розвивалося буйно в УСТ „Січ", що мало добру дружину копаного м'яча, шахову секцію й інші секції.

Українська гімназія мала добрих ідейних виховників, що віддано працювали не тільки над освітою, але й над виробленням характерів і національної свідомости молоді. Літературний гурток ім. І. Франка під проводом проф. Галини Карпової з Києва видавав літературний місячник „До висот", відбував часто сходини з доповідями, уладжував щороку Шевченківські концерти, Свят — Миколаївські вечори. У 1948 році відбув Вечір поезії й пісні УНА.

І це не все, в чому визначився цей Табір під Реґенсбурґом, тож „Союзівка". Третій з'їзд буде добрим місцем і нагодою пригадати ці і більше „юні дні, дні весни"

Іван Дурбак

Відзначення 50-ліття Богословської Академії у Львові

Святочне відзначення 50-річного ювілею Богословської Академії у Львові відбудеться в Торонто, Канада, в днях — четвер, п'ятниця, субота й неділя — 5, 6, 7, 8-го червня ц.р. за благословенням її основника й першого Ректора Блаженішого Патріярха Йосифа під протекторатом святочного комітету Владик Кир Ізидора Борецького, Кир Івана Прашка, Кир Мирослава Любачівського, о. д-ра Івана Гиньоха і о. митрата Петра Хомина з такою програмою:

Четвер 5-го червня: в залі парафії св. Миколая в Торонті під адресою 4, Bellwoods Ave. Toronto, Ont. M6J 2P4: Tel.: (416) 364-8513. від год. 11-ої ранку реєстрація учасників і гостей. В тій же залі буде відбуватися ціла академічна програма — доповіді, реферати, дискусії в четвер, п'ятницю та суботу. Теми академічної програми і прелеґенти будуть проголошені в наступному комунікаті.

В суботу 7-го червня о годині 10:30 ранку Архиєрейська свята Літургія в намірення всіх померлих Архиєреїв, Отців-професорів та абсольвентів Богославської Академії. Спільний обід після Богослуження: зустріч з гостями й родинами, спільна фотознимка присутніх. У вечорі о год. 6-ій ювілейний бенкет в готелі Йорк. Святочна доповідь, мистецька частина, дозвілля і розвагова програма. Вступ на бенкет $25.00 від особи, зголошення пересилати на адресу: Rev. Bohdan Ostapowych, P.O. Box 185, Toronto, Ont. M8VIJO або: Rev Ivan Leszczyszyn: 9, Colwyn Rd., Toronto, Ont. M8Z3R8. У неділю 8-го червня на площі Всеканадської виставки о год. 10:30 вранці торжественна Архиєрейська св. Літургія у співслуженні всіх присутніх Владик та Отців, колишніх абсольвентів Богословської Академії в намірення Блаженішого Патріярха Йосифа та проводу нашої УКЦеркви.

Для інформації подаємо до загального відома, що комунікаційна сітка в Торонті: автобуси, трамваї, підземка, має дуже скору і точну обслугу. Місця на час святкувань у Торонті можна замовляти в готелях, як рівнож відповідна кількість гостей може бути приміщена у приватних домах за попереднім зголошенням.

До численної участи у ювілейних святкуваннях 50-річчя Богословської Академії запрошує учасників і гостей — Діловий комітет святкувань.

О. Іван Гаврилюк

Великдень у Ґлен Спей

В житті української католицької громади в Ґлен Спей, Н. Й., зайшла основна зміна, а радше дві зміни: перше — вона стала повноправною парохією, бо досі це була місійна станиця, а друге — по кільканадцяти літах існування вона дістала постійного пароха о. Богдана Скаскова.

Отець Богдан Скасків, абсольвент Богословської Академії у Львові, дивізійник, завжди разом з дружиною активний у суспільно - громадському житті, від минулого року постійний мешканець Українського села в Ґлен Спей, недавно був висвячений Стемфордським Владикою Кир Василем Лостеном на діякона, а після кількох тижнів у Римі — Патріярхом Кир Йосифом Сліпим, його колишнім ректором, на священика. З першого квітня ц. р. Стемфордський Владика призначив його парохом новоствореної парохії.

Новий парох не мав ще багато часу привикнути до нової ситуації, а вже прийшов Страсний Тиждень і Великдень. Декому могло здаватися, що цей святковий час, вимогливий і тяжкий навіть для досвідченого священика, справить труднощі новому парохові. Треба одначе ствердити, що о. Скасків справився зі своїм першим Великоднем як священик блискуче, можна сказати, як правдивий ветеран. Програма відправ, сповідей, виставлення Плащениці та самих Великодніх відправ була заздалегідь точно опрацьована й виконана точно без ніяких відхилень. Ніхто, хто не знав цього, не міг би був сказати, що це вперше в його житті о. Богдан так впевнено, а передусім — так одуховлено й набожно відправляє св. Літургію та Великодні відправи. Його літургічні молитви, слова св. Євангелії та проповідь чистою літературною мовою чітко доходять до вірних у церкві і тим підносять рівень сприймання й розуміння Богослужб.

Не забув новий о. парох у тому гарному часі й про хворих у шпиталі, хворих і старших по домах. Усіх їх він відвідав з Найсвятішими Тайнами та словом потіхи й розради з нагоди Великодня.

Щоб ближче познайомитися зі своїми парохіянами, з їхніми проблемами та з проблемами села, о. Богдан заповів, що відвідає всі родини в селі. Цей плян він вже почав здійснювати.

Обсервуючи перші тижні душпастирювання о. Богдана Скаскова, мимохіть приходить на гадку наш типовий священик — парох - суспільник передвоєнних літ на Західній Україні, і можна бути певним, що Українське село в Ґлен Спей знайшло в особі о. Богдана не тільки свого цінного співмешканця, але передусім доброго пароха і духовного провідника.

Очевидно, допомога і співпраця всіх парохіян необхідні йому в тій відповідальній праці для добра повіреної йому парохії і цілого Українського села в Ґлен Спей.

Аполінарій Осадца

Право на відклик до адміністрації Соціяльного Забезпечення

Коли заява на признання непрацездатности була відкинена, прохач може вимагати перегляду його подання спеціяльною секцією адміністрації Соціяльного забезпечення. Додаткові докази подаються для перегляду, спеціяльна секція переглядає попередні докази, а також і нові. Кінцевий крок — апеляція до апеляційної ради. Сюди аплікант мусить з'явитися особисто, може привести свідків і принести інші докази, що допоможуть довести його непрацездатність. Прав користуватися Соціяльним забезпеченням можна також добиватися від федерального суду, коли прохач вичерпав всі адміністративні дороги й можливості.

Чималу кількість відкинених адміністрацією СЗ подань, позитивно полагоджено у адмінстративному або федеральному суді.

Багато адвокатів радо беруться за надійні випадки непрацездатности за домовлену оплату, тобто — тільки вразі успіху, бо у випадку неуспіху, клієнт не платить адвокатові нічого.

Часто у часописах можна натрапити на оголошення адвокатів, які колись були суддями при адміністрації Соціяльного забезпечення. Знайшовши колишнього суддю при адміністрації СЗ, який хоче взяти дану справу, особа має більшу надію виграти. Майже кожна адвокатська асоціяція поручить адвоката, який спеціялізується у справах пенсії з причини непрацездатности, тій особі, хто такого адвоката шукає.

Микола Шпитко

Загальні збори Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку

В неділю 2-го березня відбулися в головній залі Українського Народного Дому в Ню Йорку 29-ті загальні збори Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку з участю 596 осіб управнених до голосу. Збори відкрив і ними кермував президент „Самопомочі" адв. Роман Гуглевич.

Після молитви, що її провів о. д-р Володимир Ґавліч, ЧСВВ, вшанування померлих членів і прийняття протоколу з попередніх загальних зборів, що його відчитав секретар інж. Іван Гурик, приступлено до звітування.

Президент адв. Роман Гуглевич дав у своєму слові образ росту та користей „Самопомочі" в Ню Йорку — першої і найстаршої української кридитової кооперативи на землі Вашінгтона,— що була твором гуртка ідейних і досвідчених кооператорів рідних наших земель під проводом бл. п. Гілярія Ольхового, яка за час свого існування разрослася в могутню фінансову установу з майном у сумі $27,112.985.00 на кінець 1979 року, ощадностями в сумі $25,283.630.04 та резервовим фондом у висоті $1,311.222.97.

Якого розмаху досягнула наша кредитівка „Самопоміч" уНю Йорку та які великі користі мали з неї її члени й наша громада, свідчити може хоч би те, що за час її існування: а)уділено позичок на суму $55,873.736.14; б) виплачено членам дивіденди в сумі $7.933.195.07; в) виплачено родинам померлих членів з титулу зовсім безплатного для членів життєвого забезпечення суму $232,433.58 ; г) відписано членам їхні несплачені в хвилині їх смерти позички в сумі $271,651.07 з титулу також зовсім безплатного для членів забезпечення позичок на випадок смерти чи сталої непрацездатности позичаючих; ґ) виплачено великі суми дотацій для шкіл, молодечих та інших наших організацій.

Хоч останній рік був роком трудноців у господарчому житті Америки та складної й непевної фінансової ситуації, наша кредитівка „Самопоміч" у Ню Йорку провела рік з позитивними підсумками і була в спроможності: а) підвищити безплатне життєве забезпечення для своїх членів з $1,000.00 до $2,000.00; б) підвищити дивіденду від ощадностий з 6¼% до 7%; в) уділити позичок на суму $4,260.257.89 тоді, коли багато з банків були примушені значно обмежити, а то й припинити уділювання позичок, г) відкрити нові роди ощадностевих вкладів, зокрема на 30 місяців з 12% опроцентуванням, ґ) виплатити субсидії для наших шкіл, зокрема Академії св. Юра в Ню Йорку, молодечих та інших організацій в сумі $30,018.38 та помимо того д)замкнути рахунок приходів і розходів за 1979 рік з чистою надвишкою у сумі $217.525.20, себто на $44,740.23 з повищою в порівнянні з попереднім роком.

Це наочний доказ правильної, незвичайно дбайливої господарки грошем завідуючих органами нашої кредитівки „Самопоміч". Знову ж така господарка була можливою завдяки тому, що в складі керівних органів були люди з відповідним професійним знанням і досвідом, потрібним для праці в такій установі, та відчуттям взятого на себе обов'язку й відповідальности.

Д-р Іван Флис, секретар і правний дорадник кредитівки „Самопоміч", склав звіт про небувалу подію за час її існування, а саме — заскарження до суду кредитівки „Самопоміч" у Ню Йорку Валентином Морозом, якому, як відомо, кредитівка виплатила спеціяльну допомогу в сумі $2,250.00 на кошти спровадження його дружини, сина та батька до Америки. Валентин Мороз закинув кредитівці: а) підроблення його підпису на зворотній сторінці реєстраційної карти з дня 12-го травня 1979 року й перероблення його індивідуального конта на конто спільне з його дружиною Раїсою Мороз, б) неправне виплачення його дружині суми $2,000.00 та — в) неправне стримання виплати всієї суми з того конта до його рук, — при чому він, не вичікуючи судового вирішення справи й сам пересуджуючи справу, поширював твердження, немов би то суддя мав заявити, що його підпис був в дійсності пофальшований та що й експертиза те потвердила.

Д-р Іван Флис представив дійсний стан речей, який виказував, що: а) відкрите в дні 12-го травня 1979 року конто було подумане сторонами як приватне спільне конто Валентина та Раїси Мороз, на яке буде можна депонувати всі пожертви осіб, що забажали б допомогти родині Морозів, та яким мали право диспонувати Валентин Мороз або його дружина Раїса Мороз, б) неправдою є, начебто підпис Валентина Мороза підроблено на другій сторінці реєстраційної карти з дня 12-го травня 1979 року, в) неправдою є, начебто суддя мав висловитися, що той підпис пофальшований і що експертиза те потвердила, г) навпаки, суддя висловив щось зовсім інше, а саме: ствердив ідентичність підписів Валентина Мороза на першій і другій сторінці реєстраційної карти з дня 12-го травня 1979 р.,ґ) таку ж ідентичність потвердила експертиза знавця, д) Раїса Мороз вибрала зі спірного конта $2,000.00 для відкриття окремого конта для запевнення життєвого забезпечення, будучи повноправним членом спірного конта, е) скарбник кредитівки був зобов'язаний стримати якінебудь виплати зі спірного конта, коли адвокат Раїси Мороз подав кредитівці листа з вимогою такого здержання, роблячи Дирекцію кредитівки відповідальною за евентуальну шкоду, яку в противному разі понесла б Раїса Мороз, яка піднесла претенсії до спільного конта, ж) справа ще досі не вирішена й спірне конто буде заморожене згідно із законом аж до часу, поки суд не видасть відповідного доручення в тій справі.

Вкінці забрав голос скарбник і керівник бюра кредитової кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку інж. Роман Раковський, який, покликаючись на друкований звіт, що був розданий усім присутнім, дав додаткові вияснення до окремих позицій звіту. Під кінець він заявив, що це його останній звіт, бо він переходить на відпочинок після 29- річної праці в кредитівці.

В імені Кредитового комітету звітував його голова адв. Іван Тершаковець, подаючи, що Кредитовий комітет, в склад якого ще входив інж. Осип Бурачок і Тиміш Шевчук, схвалив був 466 позичок у 1979 році на суму $4,323.080.00, з яких 70 позичок на суму $2,890.623.00 було забезпечених гіпотекою на реальностях. Ухвалено між іншим 52 студентські позички на суму $133,138.00, за які ручить Федеральний Уряд через Ню Йорк Стейт Едукейшен Сервіс Корпорейшен.

В імені Котрольної комісії звітував її голова д-р Іван Серант, що комісія, в склад якої ще входили Богдан Фостяк, мґр Орест Ґлют, мґр Ярослав Оберишин та Ярослав Черник — перманентно переглядала щоякийсь час усі книги та супровідні документи кредитівки і ствердила правильну господарку й правильне книговедення. Усі звіти Дирекції згідні з дійсним станом, що його виявляють книги та супровідні документи

Після того забрав голос представник Централі Українських Кооператив Америки голова Екзекутиви ЦУКА інж. Дмитро Гигорчук, висловлюючи признання завідуючим органам кредитової кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку за їхню працю, вкладену в розбудову української кооперації,та позитивні вислідн їхньої праці.

У відкритій після того дискусії першим зголосився Богдан Качор у справі, що її зреферував був д-р Іван Флис, і, не подаючи ніяких конкретних фактів, обмежився тільки до голословного заперечення правдивости стану речі, що його подав був д-р Іван Флис. Михайло Шпонтак ставив під запит право Ради Директорів до звільнення зі служби в кредитівці Богдана Качора та вимагав подати конкретні причини того звільнення. Коли ж д-р Іван Флис заявив готовість те зробити, бо має готовий у тій справі еляборат, хоч не хотів би те публічно робити зі шкодою для Богдана Качора, Михайло Шпонтак відтягнув своє домагання. Забирали ще голос у дискусії Михайло Лучов (брак англомовних статтей у журналі „Наш Світ"), Володимир Саляк (справа позичок), Роман Крупка (справа спеціяльної резерви для евентуальних втрат на інвестиціях), адв. Онуфрій Германюк, Віталій Лехтер, Степан Овсак, Михайло Кавчак та Іван Ґідей. Усім їм дали задовільні вияснення д-р Іван Флис чи адв. Роман Гуглевич.

З черги після уділення абсолюторії членам Ради Директорів та Кредитового комітету, згідно з внеском Контрольної комісії, приступлено до вибору трьох членів Ради Директорів та одного члена Кредитового комітету.

Предсідник зборів виявив, що зі складу Ради Директорів, що діяла в останньому році в складі: адв. Роман Гуглевич — президент, інж. Іван Гурик — заступник президента та українськомовний секретар, інж. Любомир Зєлик — другий заступник президента, д-р Іван Флис —секретар і правний дорадник, інж. Роман Раковський — скарбник, д-р Богдан Кекіш — референт інвестицій, і мґр Ярослав Оберишин, Микола Ганущак та Іван Винник; вибувають цього року: адв. Роман Гуглевич, інж. Роман Раковський і д-р Богдан Кекіш, а з Кредитового комітету вибуває адв. Іван Тершаковець.

Згідно з приписами статуту покликаною була президентом окрема номінаційна комісія в складі радника Богдана Ластовецького, Стефи Косович та мґра Осипа Гулея. Ця комісія має запропонувати зборам кандидатів на опорожнені місця.

В імені згаданої комісії зголосив радн. Богдан Ластовецький як її голова на кандидатів до Ради Директорів адв. Романа Гуглевича, д-р Богдана Кекіша та мґра Ореста Ґлюта, а до Кретитового комітету адв. Івана Тершаківця.

Тоді на запит предсідника зголосив зі залі Григорій Цебрій іншу листу кондидатів до Ради Директорів, що обіймала: д-ра Богдана Кекіша, що вже був запропонований номінаційною комісією, мґра Євгена Гановського та Євгенію Кузьмович. Знову ж Степан Крижанівський запропонував до складу Ради Директорів інж. Романа Раковського. який у тому місці заявив, що кандидатуру приймає. В обличчі того предсідник зборів, згідно з приписами статуту, зарядив тайне голосування при допомозі карток до урни, а для переведення голосування та підчислення голосів покликав окрему комісію в складі: д-р Івана Флиса як голови комісії, та членів — Лесі Кіршак, Ярослава Черника, Ореста Мушкевича та Павла Літепло.

Після перерви, що її предсідник зарядив для перечислення голосів, і яку присутні мали змогу використати на перекуску, приготовану Дирекцією кредитівки, голова номінаційної комісії д-р Іван Флис проголосив вислід голосування як слідує: 1) д-р Богдан Кекіш, що був зголошений обома сторонами — 545 голосів, 2) адв. Роман Гуглевич — 322, 3) мґр Орест Ґлют — 284, 4) мґр Євген Гановський — 243, 5) Євгенія Кузьмович — 237, а 6) інж. Роман Раковський— 67

Через те були обрані до складу Ради Директорів на час трьох років: д-р Богдан Кекіш, адв. Роман Гуглевич та мґр Орест Ґлют, а до Кредитового комітету адв. Іван Тершаковець, як одинокий зголошений кандидат на той пост.

В додатку до того предсідник зборів вручив в імені Ради Директорів уступаючому зі склду Ради Директорів інж. Романові Раковському, членові основникові, довголітньому скарбникові та керівникові бюра Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку почесну грамоту в доказ признання й подяки за його корисну й повну посвяти працю над розбудовою української кооперації, зокрема над розбудовою „Самопомочі" в Ню Йорку. Від Централі українських Кооператив Америки подібне признання та подяку висловив президент ЦУКА інж. Дмитро Григорчук, пропонуючи почесне членство в Раді Директорів кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку.

Богдан Качор запропонував надання подібної почесної грамоти бл. д-р Володимирові Нестерчукові за його заслуги для кредитівки.

Ці внески передано Раді Директорів до вирішення.

Після вичерпання денного порядку предсідник подякував усім за присутність і закрив збори.

Інж. І.Гурик

Пародія христин в Україні

Київ. — У Васильківській центральній районній лікарні реєструють новонароджених за... спеціяльним ритуалом, до цього служить і „ритуальна" заля, в якій „має червоний прапор... СССР (Чому принаймні не УССР) і цвітуть квіти". На залі збираються батьки з немовлям, „почесні батьки" це, мабуть, на місце хресних батьків), приятелі і товариші праці,- інформує київська „Радянська Україна".

І ось починають церемоніял — ... „лине музика" і на залю входить — „уся красива і нарядна" мати,про зачіску і одяг якої подбав заряд лікарні, і передає дитинча „почесним батькам" які враз з урядовцями ЗАГС-у спільно сповнюють ритуал, так званий „звіздин". Завідуюча міським ЗАГС-ом промовляє до немовляти: „Живи, малий, щасливо на землі"... Вслід за її словами, мабуть, ... для піднесення настрою немовляти, грають „гимн Радянського Союзу". Тоді — „маленького громадянина Рад нарікають іменем". А відтак батькам вручають — „дорогу пам'ятку" — п'ятикутну зірку, на зворотному боці якої є прізвище, ім'я, дата народження дитини. Опісля „почесні батьки" підписуються під „високим і відповідальним своїм правом бути малому наставниками, нарівні з рідними батьками виховувати 'справжню людину". А в кінці цього „ритуалу" видають свідоцтво про народження немовляти, „пам'ятний адрес", а також запрошення, щоб, мовляв, батьки, не призабули відвідувати заняття „Школи сім'ї". Ще лікар, який опікувався новонародженою дитиною, дає вказівки, ще супроводжає „дружній" лікарський персонал лікарні — „в дорогу життя". І...спектакль закінчений. І релігії будь-то би не переслідують у Совєтському Союзі, але, коли є такі „хороші ритуали" як „звіздин", чого ж тоді йти у... церкву.

ЯР. СЛАВУТИЧ ВИСТУПИТЬ В ТРЕНТОНІ

У своїй постійній мандрівці „по всіх усюдах", літератор, поет, письменник, педагог, автор шкільних підручників, мовознавець та ще, як захочете його величати, — Яр. Славутич, завітає в середу, 21-го травня до „столичного міста Трентону", де на запрошення і старанням місцевого Осередку Праці Уладу Пластунів Сеніорів і дирекції Школи українознавства ім. Ігоря Калинця в приміщенні Українського Народного Дому, 477 Джеремея Евеню, матиме свій авторський вечір.

У програмі вечора доповідь про літературну творчість Славутича виголосить проф. пл. сен. д-р Лариса Залеська-Онишкевич, „Перші Стежі" й директорка Школи українознавства. Уривки з творчости Яра Славутича читатимуть учні цієї школи, а саме автор обіцяв прочитати уривок з нової поеми про голод в Україні, створений Москвою. Початок зустрічі в 7-ій годині вечора.

Президент наказує спинити стихійний наплив кубинців до ЗСА

Вашінгтон, Д.К. — Президент Картер, в намаганні припинити наплив кубинського небажаного елементу до ЗСА і хворих, поміж якими є навіть прокаженні, в середу, 14-го травня проголосив нову політику ЗСА щодо емігрантів з Куби, що їх стихійно і без дозволу американських властей прибуло до берегів Фльориди за останні три тижні майже сорок тисяч. Президент Картер сказав, що ЗСА стосуватиме суворі заходи, щоб припинити нелегальні транспорти будь-яких кубинців малими човнами, переважно рибальськими та спортовими, як це відбувалося досі, а натомість пропонує безпечне, організоване й методичне перевезення бажаючих емігрувати з Куби її громадян до Америки повітряними або морськими транспортами, але тільки після докладної перевірки аплікантів, серед яких першенство матимуть політичні дисиденти, близькі рідні кубинців-американських громадян, і ті кубинці, що були в числі відомих перших десяти тисяч втікачів, які шукали притулку в перуанській амбасаді в Гавані.

Перевірка цих кубинців має бути переведена ще в самій Кубі, а для цього потрібна співпраця Фіделя Кастра, про яку Президент сказав, що вона ще не запевнена. Досі всі спроби регуляції напливу кубинців до ЗСА натрапляли на відмову Кастра, тому американський Уряд не має надто великих надій, що Фідель Кастро співпрацюватиме тепер.

Кілька годин пізніше по виступі Президента з Стейтового Департаменту було подано, що родинам американських дипломатів на Кубі сказано виїхати з Куби через неперебірливу протиамериканську агітацію серед місцевого населення. Зведення кількости дипломатичних працівників на Кубі до „абсолютного мінімуму" є лише тимчасове потягнення для відпруження ситуації.

З КОЛЕКЦІЇ ГЕНРІ ФОРДА II ПРОДАНО 10 ОБРАЗІВ світової слави малярів на рекордову суму 18,360.000 дол. під час авкціону в Ню Йорку. Образ Ван Гоґа „Город поета в Аркі" продано за рекордову суму 5,2 мільйона долярів. Ґоґена „Побережжя у Пульдю" також закуплено за рекордову суму 2,9 мільйона доларів. Рекорду удостоївся також Сезан, образ якого „Селянин у синій сорочці" продано за 3,9 мільйона долярів.

Відбулися Загальні збори...

(Закінчення зі стор. 1)

спеціяльну плякету і склав ґратуляції за його організаційні успіхи — 43 нових членів.

В дальшому головний організатор закликав присутніх, щоб вони допомагали секретарям у підшукуванні проспектів, і цим допомагали Окрузі виконати квоту.

Після слова головного організатора приступлено до виборів управи Окружного комітету, яку перевибрано одноголосно.

Після цього відбулася пожвавлена дискусія.

Найбільш важливою ухвалою зборів була резолюція, щоб наступна конвенція УНС відбулася в Рочестері.

Голова Округи Володимир Гавриляк подякував за вибір і довір'я та попросив присутніх до спільної перекуски.

АВТОМОБІЛЬНІЙ ІНДУСТРІЇ...

(Закінчення зі стор. 2)

звільняють із праці робітників. Слід тільки вказати на той факт, що з усіх 783,000 робітників, затруднених у трьох найбільших фірмах Дженерал Моторс, Форд і Крайслер, досі звільнено 200,000, тобто майже 25 відсотків. У Мічіґені, центрі автомобільної індустрії безробіття зросло до 15 відсотків, тобто вдвічі вище від крайової стопи.

А фірму Крайслер прийшлося рятувати від банкрутства коштом 1,5 більйона долярів у федеральних фондах.

Однак постійне вказування на брак пального, не беручи до уваги інших аспектів цієї серйозної проблеми, це самообман і втеча від проблеми. І в цьому власне вина продуцентів автомобілів. Не зуміли вони витягнути відповідних консеквенцій з лекції ранніх 1960-их років, коли на американському шосе почали появлятися т. зв. „фольксваґени" західньонімецького виробу, які з бігом часу зробили поважні тріщини в американському ринку збуту. Не навчились нічого американські продуценти з першої енерґетичної кризи в 1973-1974 роках, не достосувались вони до вимог покупців і цілого суспільства, а на швидку руку заплянованi і продуковані ними малі автомобілі не витримували суперництва з японськими, німецькими і шведськими як під оглядом видайности, так і цін.

Слід пригадати, що в цьому відношенні головну ролю відіграв Конґрес ЗСА, установа, встрявання якої у приватний сектор економіки не завжди побажане і майже без вийнятку натрапляє на опір індустріяльних і громадських кіл. Однак, якщо б Конґрес не встановив нові стандарти по лінії ощадности пального, то продуценти автомобілів були б ще й досі зволікали з виробництвом малих машин, маючи на це час до 1985 року. Незрозумілі, а то й турбуючі є трафаретні пояснення американських продуцентів, що їм потрібно п'ять років часу, щоб перейти на виробництво нових моделів. Це прямо незрозуміло для пересічного громадянина, який свідомий колосального технологічного потенціяку країни і призвичаєний за роки безпрецедентного в історії технологічного поступу мати з нього користі. „Якщо можемо післати людину на місяць, то ми повинні вміти вивінувати її добрим, але дешевим автомобілем", — ці слова не сходять з уст американських громадян.

Щоб запобігтому спадові, який порядком ланцюгової реакції може перекинутися і на інші ділянки економіки, провідникам автомобільної індустрії слід вкінці поглянути правді в очі і негайно пристосуватись до нових умов. Чекати на акцію, а радше реакцію Конґресу, чи лепту від Уряду коштом уже й так перевантажених платників податків, було б самогубством. І тут треба мати на увазі вже не високоплатних адміністраторів і екзекутивних віцепрезидентів, а сотні тисяч робітників і їхні родини, як і інтереси цілого суспільства.

• УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА •

ЛОНДОН ВІДЗНАЧИВ СТОЛІТТЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕОНТОВИЧА

Лондон, Канада. — Місто Лондон в Онтаріо відзначило століття народження композитора Миколи Леонтовича. 16-го березня ц.р. по обіді в Українському Культурному Центрі Лондону відбулася доповідь п. Оксани Бризгун-Соколик про життя та творчість композитора та про долю його творів по його смерті.

Гостю з Торонто представила тепло присутнім, від Українського Культурного Центру, поетка Леся Храплива-Щур. Цікава доповідь була ілюстрована прозірками та уривками музичних творів композитора і викликала жваву дискусію.

В ГАРВАРДІ ПРО ГОЛОКОСТ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — В середу, 21-го травня, відбудеться в серії Гарвардських вечірніх семінарів українознавства доповідь д-ра Богдана Витвицького на тему: „Примара голокосту і її тінь на міжгрупові взаємовідносини".

Доповідач докладніше розгляне питання про наслідки нацистських злочинів на відносини між жидами та українцями.

Лекція, на яку запрошується теж і позауніверситетських приятелів УНІГУ, почнеться о годині 8:00 увечорі в конференційній залі Українського Наукового Інституту Гарвардського університету.

ПРОФ. Я. СЛАВУТИЧ ВИСТУПИТЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н.Й. — Проф. Яр. Славутич матиме доповідь на тему „Рейди УПА" у великій залі Дому УВФронту в Ню Йорку, при 136 2-га евеню, у неділю, 18-го травня ц.р. Цей вечір, що його влаштовує 2-ий Відділ ООЧСУ, присвячений Генералові Тарасові Чупринці-Шухевичеві. Початок доповіді о год. 5-ій по полудні.

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Бавнд Брук, Н.Дж. — У неділю, 18-го травня 1980-го року о год. 12-ій дня тут в „Українському Селі" відбудеться Весняний Фестин-Пікнік. Гратиме відома оркестра „Коломийка" М. Шкварка.

Вступ — 3.00 доляри для старших 1,50 для молоді і емеритів. Дохід призначений на Фонд Української Телевізійної Програми. Пікнік підготовляє „Година Українських Мелодій", Романа Мариновича.

Д-Р МИХАЙЛО СНІГУРОВИЧ...

(Закінчення зі стор. 1)

Відділи Округи за 1979 рік приєднали 69 членів, виконуючи свою квоту лишень на 47.5 відсотка.

Найбільше членів приєднали: Т. Слівінський — 25 членів, І. Телюк — 13 членів, С. Кравець — 8 членів і П. Пилипець — 6 членів, решта по кілька членів. Було сім Відділів, які не виявили ніякої організаційної діяльности. Голова підкреслив, що він був завжди готовий допомогти кожному секретареві, як той до нього звертався. Він також уважає, що всяка „шептана пропаґанда" проти УНСоюзу шкідлива, бо Союз — незаступима організаційна одиниця українського суспільства на еміґрації. Свій звіт голова закінчив подякою для всіх, які співпрацювали.

Секретар Т. Слівінський, зреферував кореспонденцію Округи, а касир В. Добчанський подав фінансовий звіт на день 31-го грудня 1979 року. Стан каси виносив 402.00 дол. Касир при цьому звернувся до присутніх, щоб усі вирівняли свої оподаткування від Відділів.

За контрольну комісію звітував В. Василенко, стверджуючи задовільний стан праці управи Окружного комітету.

В дискусії над звітами забирали слово: Г. Ґіна, В. Василенко, Т. Мельник і інші, зокрема звертаючи увагу на брак організатора в Окрузі, що спричинило малу кількість нових членів.

На пропозицію В. Василенка перевибрано управу в такому складі: д-р М. Снігурович — голова, Д. Несторчук — заступник голови, Т. Слівінський — секретар, В. Добчанський — касир; вільні члени — В. Романишин і Тарасюк.

Контрольна комісія: В. Василенко, Г. Ґіна і С. Михайлишин.

Після вибору нової управи проф. І. Телюк, головний контролер УНС, виправдав головного предсідника д-ра І. Флиса, який не міг приїхати, й у своїй короткій доповіді накреслив в першу чергу принципи, на яких побудована кожна економічно-суспільна організація, зокрема така, як Український Народний Союз, як рівнож подав до відома теперішній маєтковий стан на підставі недавно переведеної контролі. Майно Союзу постійно виказує зріст: на день 31-го грудня 1979 року воно виносило понад 44 мільйони долярів; Українська Національна Корпорація Дому УНС також виявила зріст приходів з чиншів завдяки майже стовідсотковому винайму приміщень у цій будівлі. Основною проблемою є спад числа членів, що вилинуло на зменшення суми зібраних вкладок. Тому наше головне завдання — збільшити членство УНСоюзу. Професор зокрема накреслив кілька пропозицій, серед них — як організувати молодь, професійних людей, та як в загальному підсилити союзову працю в терені?

Після доповіді представники Відділів запитували про загальні союзові справи: інж. Ґлова питав, як поступає справа будинку для старших членів ; Кравець — чому головний організатор не відвідає Округу Нової Англії ; які зміни наступили в редакції „Свобода" і яка теперішня „політика" Свободи відносно УККА ; Романишин поружив справу коштів висилки дивіденд до окремих членів; Тимків — чому скорочено оголошення у радіових програмах; пані Олійник звертала увагу на святкові картки; Ганущак запитував про окремого організатора для молоді.

На всі запити відповідав проф. Іван Телюк, а деякі інші інформації приобіцяв передати після зустрічі із членами Екзекутиви УНС.

Г. Ґіна подав пропозицію, щоб тимчасово функції окружного організатора на Нову Англію перебрав голова д-р Михайло Снігурович і присутні одноголосно одобрили такий проєкт, доручивши передати його на розгляд Організаційному Відділові УНСоюзу.

На закінчення д-р М. Снігурович подав плян праці на теперішній рік, а саме: конечно зорганізувати 115 членів, відбути прогулянку до статуї „Свободи" і відвідини Головної Канцелярії УНСоюзу. Він заохочував також секретарів підшукувати відповідних кандидатів на курс секретарів, який відбудеться на Союзівці від 15-го до 18-го червня ц.р.

Після офіційної частини нарад відбулася дальша дискусія в часі перекуски, приготованої гостинними панями Відділу 253 в Лудлов.

МАЛЯР ВИННИЧЕНО...

(Закінчення зі стор. 2)

біля сотні його картин. Після 18-ти літ, на біжучій виставці в УВАН, влаштованій цими самими організаторами, виставлено всього 28 картин. У чому справа такого чисельного зубожіння? Нам вияснили, що через пошкодження безпощадністю часу, тобто температурою і вологістю, більшість праць Винниченка без відповідної реставрації, не надається до публічного показу.

Виникає питання — як зберегти наші мистецькі надбання у загальному, а зокрема малярську спадщину Винниченка?

Під сучасну пору ми не маємо відповідних сховищ-музеїв, у яких можна переховувати велику кількість надбань нашої культури й історії. Але, навіть коли ми спроможемось на таке місце, то треба поважно застановитися чи у теперішній непевний час доцільно творити таке сховище в одному місці. Михайло Черешньовський, голова Об'єднання Мистців Українців в Америці (ОМУА), розмовляючи на цю тему, висунув цікаву, хоча дуже скрайню думку — зорганізувати виставку-випродаж малюнків Винниченка. Для покупців картина роботи видатної історичної особи, якою безперечно був Винниченко, стала б родинною реліквією, яку старанно берегли б з роду в рід. За виручені гроші видати монографію Винниченка з кольоровими репродукціями і переліком праць із зазначенням, де і в кого знаходиться картина. Схильність до такої розв'язки висловив також голова Винниченківської Комісії при УВАН Григорій Костюк.

Так чи інакше треба застановитися над збереженням малярської спадщини Володимира Винниченка і не тільки Винниченка!

Переворот військовиків...

(Закінчення зі стор. 1)

здоров'ю і далі кермує урядом".

Переворот попередила димісія генерала Ойте Ойока, що її перевів президент Бінаіса для „збереження державної безпеки і єдности нації". Генерал був відомим прихильником давнішого президента. Мільтона Оботе, якого скинув також при допомозі державного перевороту диктатор Амін. Диктатора Аміна, як відомо, скинули недавно при мілітарній допомозі сусідньої Танзанії. Диктатор Амін розпочав був збройний конфлікт нападом на Танзанію, в якому він повністю програв. Де перебуває тепер Амін невідомо. Згідно з різними інформаціями він побував у різних арабських державах, а останньо мав поселитися напостійно в Лівії. Лівійський лідер, полк. Кадафі, підтримував Аміна фінансово, а коли військові відділи Танзанії виступили збройно проти Аміна, тоді лівійські частини взяли участь у боротьбі по боці Аміна. Одначе це йому не допомогло, бо лівійці виявилися неособливими вояками, а їхнє командування було зовсім некомпетентним.

В Уґанді перебуває ще велика частина експедиційного корпусу Танзанії, склад якого попередньо нараховував двадцять тисяч вояків, а після виникнення непорозумінь із населенням Уґанди, зменшився до приблизно десять тисяч. У Танзанії також перебуває колишній президент Уґанди Оботе.

Д-р Богдан Футей...

(Закінчення зі стор. 1)

лова, проф. Яків Кльований — заступник голови, Павло Присяжкий і Ольга Дем'янчук — секретарі.

Звіти з дворічної діяльности управи УЗО склали: д-р Богдан Футей, голова — загальний звіт; Роман Возняк, заступник голови — Національний Фонд; мґр Василь Ліщинецький — фінанси; д-р Борис Раковський — організаційні справи, інж. Григорій Завадівський — імпрези, і ред. Степан Кікта — пресова референтура.

Всі звітуючі підкреслювали пророблену велику працю і гарні успіхи у звітному часі як у внутрішньому, так і зовнішньому секторі, зокрема підкреслено вдалий 50-річний золотий ювілей УЗО, що його відсвятковано чотирма окремими імпрезами; відзначено п'ятьох не-українців; піонерів і заслужених громадян, разом понад сто осіб. Підготовку і видання ювілейної книги — Історії українського поселення в Клівленді і Огайо, видання шести неперіодичних чисел „Вістей УЗО", численних дописів, статтей, летючок, оголошень, завдяки послідовній праці і посвяті пресового референта ред. Степана Кікти.

Національний Фонд кожного року росте, і сьогодні УЗО перебуває в складі десяти Найкращих Відділів у системі УККА.

Роковини Української державности і Листопадові, які підготовляє Управа УЗО — українська громада масово відвідує і святково відзначує.

Шевченківські роковини кожного року підготовляють всі молодечі організації, програму виконує тільки молодь, включно зі святковим словом. Така праця молоді має позитивний вплив на формування і підготовку майбутніх громадських працівників.

Українське Огайо щиро і багатолюдно вітало наших дисидентів — Мороза і Караванських.

Надзвичайно корисну діяльність перевела Рада українських політичних в'язнів при УЗО під проводом Юрія Дейчаківського, в якій працює з посвятою молодь Клівленду-Парми, в обороні українських дисидентів. Вона зорганізувала Банк крови при Американськім Червонім Хресті, колись ім. Валентина Мороза, а тепер — Юрія Шухевича.

В зовнішній праці управа УЗО нав'язала постійний і приятельський контакт з посадниками міст Клівленду і Парми, з сенаторами і конґресменами стейту Огайо, вислано багато різних петицій в обороні дисидентів і прав України до стейтових і державних урядових чинників. За старанням управи УЗО член Конґресу Мері Роз Окар (Mary Rose Oakar) внесла проєкт закону ч. 6051, який, коли буде ухвалений, буде помічним для старших громадян окремих етнічних груп, які не знають англійської мови.

До нової управи увійшли: д-р Богдан Футей — голова, Роман Возняк, мґр Василь Ліщинецький, Леся Кусяка, д-р Борис Раковський, ред. Степан Кікта, Маруся Попович, Григорій Головка, Анна Брездун, Іван Норка, д-р Богдан Чепак, Юрій Коцюмбал, Ольга Дем'янчук, д-р Мирослав Мичковський, Юрій Дейчаківський і Віктор Гутник.

Контрольна комісія: мґр Степан Воляник, проф. Яків Кльований та інж. Григорій Завадівський.

На першому своєму засіданi управа уконституується, приділюючи окремим членам відповідні референтури.

Треба підкреслити, що збори були ділові, добре переведені, управу вибрано одноголосно.

В дискусії говорено про потребу пожвавлення активности окремих організацій у власній діяльності і також слід пожвавити політичну активність в американському житті, відзначити 100-річчя українського поселення в Клівленді іпоробити старання про придбання дому для старших віком громадян.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 14-го травня 1980 р., о 9-ій год. ранку, на 71-му році життя, упокоївся в Бозі,

бл. п.

ІВАН БУРЛАЙ

народжений на Харківщині, Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 16-го травня 1980 р., о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Кошика, 990 So. Broad Street, Trenton, N.J.

ПОХОРОНИ — в суботу, 17-го травня 1980 р., о год. 9-ій ранку в українській православній церкві св. Тройці, Трентон, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія, С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Похоронні відправи відслужить о. Богдан Желехівський.

Горем прибиті:

дружина — КАТЕРИНА БУРЛАЙ
дочка з зятем — МАРІЯ ГЛАГОЛЬ
син — ІВАН БУРЛАЙ
внуки — ПАВЛО, ГАЛЯ, АНТОН і КАТЯ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність 31-го січня 1980 року, на 85-му році життя,

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.

ІВАН ПОРИТКО

поручник УСС, кооператор і суспільно-громадський діяч.

Ми не маємо слів, щоби ними висловити нашу найсердечнішу подяку всім тим Дорогим Особам, від яких ми зазнали стільки добра і співчуття у нашому горю.

Щиро дякуємо Ексцеленції Митрополитові Кир Мирославові Любачівському за передані слова потіхи.

Висловлюємо нашу щиру подяку Всечеснішим Отцям: о. ген. вікарієві д-рові І. Біланичу, о. митр. М. Харині, о. митр. В. Головінському, о. шанб. Р. Москалеві, о. сов. М. Пироговi та о. сов. Т. Барилякові за похоронні відправи.

Наша щира подяка членам „Злученого Митрополичого Хору" і хору „Кобзар" під диригентурою мґр. Р. Книша і хорові при церкві Царя Христа, під проводом п. М. Добоша, за їх гарний спів в часі Панахиди і Похоронної Служби Божої.

Сердечно дякуємо за змістовні і зворушливі прощальні слова під час Панахиди, похорону і тризни: о. пароховi церкви Царя Христа — генеральному вікарієві д-рові І. Біланичу, о. митр. В. Головінському від Побратимів УСС-ів, ред. С. Конрадові від ОбВУА, мґр. І. Скочилясові від УККА, д-рові О. Біликові від ЗУАДК і Української Щадниці, мґр. Б. Артимишину від Братства 1-ої УД УНА, д-рові В. Пушкареві від Кооператорів, п. М. Добошеві від хору церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку та д-рові О. Кудрикові і п. М. Саґатому від Родини Покійного.

Наша особлива подяка д-рові Р. Дикому за його сумлінну опіку над Покійним в часі Його недуги. Дякуємо також і Побратимам по Зброї, які з ветеранськими прапорами взяли участь у похоронних відправах, віддали останній салют та вкрили тіло Покійного червоною китайкою. Дякуємо Представникам різних організацій та установ, які прийшли в останнє попрощати Покійного.

Щиро дякуємо ближчій і дальшій Родині, нашим Краянам, Приятелям і Знайомим, які так численно взяли участь в похоронних обрядах і особисто, листовно чи телефоном висловили нам своє щире співчуття.

Наша особливо щира подяка усім Жертводавцям, які в пам'ять нашого Дорогого і Незабутнього Мужа і Батька склали свої пожертви на Служби Божі, Українських Інвалідів, ЗУАДК та інші добродійні цілі.

Також дуже дякуємо ВП. п. ред. І. Кедриновi-Рудницькому за подання згадки про Покійного до преси.

Ми дуже вдячні д-рові Олександрові Біликові за його допомогу під час похоронних обрядів та провадження нашої тризни.

Особливо сердечно дякуємо предобрим нашим Паням, — Членкам Марійської Дружини ім. Матері Божої Зарваницької при церкві Царя Христа на Найставні за приготування тризни, а о. д-рові І. Біляничеві за відступлення нам парохіяльної залі.

Вкінці наша подяка похоронному заведенню пп. Насевичів за сумлінне переведення похоронів.

Нехай милостивий Господь і Пречиста Діва Марія винагородить усіх Вас сторицею.

У важкому смутку і скорботі:

дружина — ОКСАНА
син — ЮРІЙ з дружиною ГАЛЕЮ
і дітьми АНДРЕЄЮ і ЮРЧИКОМ
Ближча і Дальша Родина у ЗСА й в Україні

Замість квітів на свіжу могилу
ПРОФЕСОРА ФІЛОСОФІЇ І ДЕКАНА ФІЛОСОФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УВУ

бл. п. Проф. Д-ра Олександра Кульчицького

складаю СТО долярів
на Фундацію Українського Вільного Університету.

Д-р ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ

У П'ЯТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
нашого Незабутнього і Найдорожчого
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.

ЮРІЯ ПЯСЕЦЬКОГО

вшановуємо Його пам'ять пожертвою на закінчення Енциклопедії Українознавства і повідомляємо, що

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відслужена

в Оттаві, у п'ятницю, 30-го травня 1980 р., в каплиці оо. Василіян, о год. 7-ій веч.

Просимо Родичів, Друзів і Знайомих згадати Покійного в своїх молитвах.

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВНУКИ

Фундація УВУ проголошує стипендії на літній семестр 1980

Фортеця нашої вільної науки, Український Вільний Університет — УВУ вже майже шістдесят років веде авдиторне навчання на факультетах філософічному та права і суспільно - економічних наук. На протязі свого існування в складі професорів УВУ бачимо таких світочів української науки, як Дмитро Антонович, Леонід Білецький, Ст. Дністрянський, Дмитро Дорошенко, о. А. Волошин, Ів. Горбачевський, Ол. Колеса, В. Василів, Г. Ващенко, П. Зайцев, З. Кузеля. К, Лоський, І. Мірчук, Ст. Рудницький, Ол. Лотоцький, П. Курінний, Ю. Панейко, Н. Полонська - Василенко, Ст. Смаль Стоцький та багато інших.

Сьогодні професорська колеґія УВУ складається із понад 90 професорів, які працюють в університетах Америки, Англії, Бразилії, Голляндії, Канади, Німеччини і Франції. Ми свідомі того, що запорукою нашого існування як окремої нації та запорукою нашого дальшого вкладу в скарбницю світової науки є наплив молодих наукових сил, вихованих на традиціях і в дусі української науки та українського патріотизму. Щоб хоч частинно помогти вихованню наших молодих наукових сил, Фундація УВУ із своїх постійних і одноразових стипендійних фондів проголошує — на літній семестр 1980 — слідуючі стипендії для студентів і науковців:

1. **Стипендійний фонд мґр Марії та д-ра Степана Гиків:** Одна стипендія на студії українського права чи суспільно - економічних наук, призначена для докторанта або дослідника-науковця.

2. **Стипендійний фонд Надії та Миколи Новаків:** одна стипендія на студії української проблематики в діяспорі, а передусім української проблематики в Америці.

3. **Стипендійний фонд Фундації Українського Вільного Університету:** дві стипендії для студентів, які вписалися на курси української історії та слов'янської цивілізації (т. зв. „Европа проєкт", 1980), які влаштовує УВУ спільно із Рокленд - коледжем при Стейтовому університеті Ню Йорку; або на курси політичних наук, зокрема історії української політичної думки та української мови (т. зв. „Мюнхенський проєкт"), які влаштовує УВУ спільно з Центральним Мічиґенським університетом.

4. **Стипендійний фонд ім. св. п. д-ра Михайла Сосновського:** одна стипендія для студента або дослідника проблем сучасної України чи української діяспори.

5. **Стипендійний фонд ім. св. п. проф. д-ра Василя Стецюка, колишнього професора УВУ:** одна стипендія на студії україністики (мова, література, філософія).

6. **Стипендійний фонд ім. св. п. Осипа Возьного:** одна стипендія на студії україністики, зокрема української культури.

7. **Стипендійний фонд маестра Олександра і Марії Канюків:** одна стипендія, зокрема мистецтва, на студії української культури.

8. **Стипендійний фонд ім. св. п. проф. д-ра Костя Кисілевського, колишнього професора УВУ:** одна стипендія на педагогічні курси.

9. **Стипендійний фонд ім. св. п. Богданни Л. Сидор-Чарторийської:** одна стипендія на студії україністики, зокрема педагогічні курси.

Стипендії будуть уділені на основі фінансової потреби, академічних осягів чи обидвох, як і активности в національно - громадській праці. Стипендії призначені на оплату літніх семестрів на УВУ на оплату спеціяльних програм, зокрема спонзорованих спільно із чужими університетами, та на допомогу дослідникам і науковцям.

Літні семестри і програми триватимуть цього року між 1-им липнем і 29-им серпнем.

Подання на стипендії з світлиною, життєписом, посвідками академічних успіхів і національно-громадської праці, просимо надсилати до кінця червня 1980 р. на адресу Фундації.

З нагоди проголошення дванадцяти стипендій на літній семестер 1980 року в УВУ з вдячністю хочемо повідомити українську спільноту, що і минулого року Фундація дала десять стипендій, які пожертвували українські установи або приватні особи, про що було проголошено в пресі у всіх країнах нашого поселення. Минулорічні стипендійні фонди за вийнятком двох були одноразові. Цього року Фундація вже має шість постійних стипендійних фондів — ПСФ і це є великий осяг.

Одноразовий фонд (стипендія) є тоді, коли жертводавець пожертвує одноразово 350.00 дол., тобто вартість семестральної оплати.

Постійний Стипендійний Фонд є тоді, коли жертводавець (особа, родина, організація чи установа) здеклярує і вплатить разом чи ратами 5.000.00 дол. або більше на Стипендійний Фонд Фундації.

ПСФонд названий іменем жертводавця або носить назву згідно з його бажанням. Тільки з відсотків щорічно дається стипендію на відповідні студії згідно з бажаннямволею жертводавця, а капітал залишається нерушеним. Така стипендія є вічною, тобто існує так довго, як довго існуватиме УВУ або інші наукові чи релігійні установи в діяспорі.

З уваги на важливу місію, яку виконує Український Вільний Університет для української науки, фундація УВУ звертається із закликом і проханням до українських організацій, установ та до всіх українців доброї волі, щоб своїми щедрими датками допомогли розбудувати стипендійні фонди УВУ, цієї найстаршої української наукової інституції у вільному світі.

Мета цих фондів — уможливити нашим талановитим студентам американських, канадських та інших університетів брати участь у літніх програмах УВУ в Мюнхені. Цього року, як і попередніх років понад сорок професорів-спеціялістів різних галузей української науки і культури будуть викладати і вести семінарійні праці на УВУ. Виклади охоплюють важливі ділянки українського буття: історію, мову, культуру, мистецтво, соціяльні науки, економію, педагогію, право тощо, ділянки, які спотворює окупант на рідних землях, і що їх недостатньо викладають на Заході.

Літні виклади та курси УВУ — це найкраща можливість для молодих людей не тільки персонально запізнатися з українськими науковцями і творцями української культури в діяспорі, але перш за все пізнати славне буття українського народу, його минуле і сучасне, бо тільки через глибинне пізнання може кріпнути і рости любов до Батьківщини і бажання стати в ряди оборонців, творців і сподвижників її.

Тому подбаймо, щоб українська студентська молодь провела хоч один семестр у своєму рідному університеті — твердині українського духу, щоб стрінулася з молодими українцями, які живуть в інших країнах і на інших континентах, щоб пізнала себе взаємно, а через пізнання і спільність проблем знайшла і утвердила своє національне Я — своє місце української спільноти в діяспорі, і познайомилася з культурою Західньої Европи і тим також збагатила своє знання і досвід.

Прохання на одержання стипендії, датки і пожертви на Фундацію УВУ або на Стипендійний Фонд УВУ, чи на будь-який із вичислених стипендійних фондів, дальше встановлення нових стипендійних фондів (одноразових чи постійних) в імені установ, організацій, родин чи приватних осіб — просимо надсилати на адресу:

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
Scholarship Committee
203 Second Ave.
New York N.Y., 10003

проф. Петро Ґой,
голова Фундації УВУ

д-р Дмитро Боднарчук,
секретар Фундації УВУ

проф. Василь Лучків,
голова Стипендійного
Фонду Фундації УВУ

Відбулись 28-мі річні загальні збори Відділу УККА в Сиракузах, Н.Й.

Сиракузи, Н.Й. (М.Л.). — В неділю, 27-го квітня ц.р., відбулись тут 28-мі річні загальні збори, що у висліді їх уже четвертий раз перебрано на голову Відділу д-ра Олександра Ґудзяка, а управу з попереднього року доповнено кількома новими членами.

Зборами проводив інж. Мирон Сидорович, а секретарював мґр Микола Дупляк. Обраний заступник предсідника д-р Іван Гвозда не мав потреби заступати.

У зборах взяло участь коло півсотні громадян - на всіх 145 індивідуальних і 15 організаційних платників Національного Фонду у цій громаді.

У рутиновому перебігу зборів усі діловоди управи поодиноких референтур складали добре підготовані письмові звіти, що з них приявні на зборах довідались, що управа відбула впродовж ділового року дев'ять засідань, а стараннями культурно-імпрезової секції під проводом Павла Карпишина влаштувала шість загальногромадських імпрез і спонзорувала концерт Капелі Бандуристів із Детройту.

На наших святкових імпрезах промовляли (у хронологічній черзі) запрошені управою промовці: Надія Світлична — на окремій громадській зустрічі, д-р Аскольд Лозинський — на відзначенні 20-річчя Тижня Поневолених Націй, ред. д-р Володимир Душник-на відзначеннях 100 -річчя народин Головного Отамана Симона Петлюри і 61-річчя Листопадового зриву, д-р Михайло Лоза — на Святі самостійности і д-р Степан Чорний — На Шевченківському святі.

Збори висловили признання і подяку всім індивідуальним і груповим місцевим виконавцям програм, а зокрема за постійну участь чоловічому і мішаному хорові „Сурма" під дириґентурою Василя Жмура і Марусі Качмар.

Із подрібного і дбайливо приготованого касового звіту Івана Пиндуса замітний чималий оборот у сумі дол. 12,921, а мале позитивне касове сальдо в сумі 240 дол., бо в розходах каси фігурує сума 2,430 дол. — на Національний Фонд і цілісні виплати тим мистецьким групам, які влаштовували імпрези (наприклад, Капелі Бандуристів — 2,500 та іншим).

До збірки Національного Фонду найбільше причинився провідник секції збірщиків Михайло Зарічний, який сам зібрав 1,500 дол., за що був своєчасно нагороджений Централею УККА грамотою заслуги. Збори й тепер висловили йому признання і подяку, зокрема, коли він і надалі погодився очолити цю важливу ділянку діяльности Відділу. Другим збірщиком був Володимир Мельничук, який теж завжди допомагав касирові при вступах на імпрези.

Крім голови д-р О. Ґудзяка збори вибрали нову управу у наступному складі: заступник голови — Павло Карпишин; секретар — Микола Павлів; касир — Іван Пиндус; його помічник-Микола Велич; вільні члени управи — Микола Ґоджак, мґр Павло Маляр, Василь Фенцор і представник православної громади.

До культурно-імпрезової секції увійшли: Павло Карпишин, інж. Роман Шаран і Євген Гусак; до секції преси і зовнішніх зв'язків: д-р Михайло Логоза, Зенон Карпишин, адв. Василь Ільчишин, інж. Мирон Сидорович й інж. Орест Грицик; до секції збірщиків Н.Ф. — Михайло Зарічний, Володимир Мельничук і Василь Фенцор.

Контрольну комісію очолює мґр Михайло Рубич; члени: проф. д-р Яків Гурський і Степан Грицик. Громадський суд: адв. Василь Петрів.

Крім цього збори заздалегідь вабрали номінаційну комісію на наступні річні збори в особах Миколи Ґоджака, інж. Романа Шарана, Євгена Гусака, мґра Миколи Дупляка і Луки Жабича.

Перебіг зборів цим разом був поважний і діловий аж майже до закриття, коли відбулася непарляментарна дискусія на тему контроверсійної, а тепер у нашій пресі надто популярної резолюції Централі УККА, без якої із користю длю усіх можна було б обійтися.

Дволичність Москви

(Наказ міністерства оборони СССР про „призов" до військової служби)

Москва. — У цей же самий час, коли совєтська преса горлає на ввесь світ про „гонку зброєнь" ЗСА і Заходу, коли ставить під критичний обстріл слова президента Картера під час пресової конференції у Вашінгтоні про заплянування покищо тільки реєстрації до військової служби, київська газета „Радянська Україна" публікує наказ, який вийшов від міністерства оборони СССР, підписаний маршалом Радянського Союзу Д. Устиновом, про дальшу обов'язкову службу у Червоній армії.

Текст цього наказу дослівно звучить так: „Відповідно до Закону СССР „Про загальний військовий обов'язок" наказую (це останнє слово надруковано чорним друком):

1. Звільнити з рядів Радянської Армії військового — Морського Фльоту, прикордонних і внутрішніх військ у запас у квітні — червні 1980 р. військовослужбовців, строки дійсної військової служби яким закінчуються до 1 липня 1980.

2. У зв'язку із звільненням у запас військовослужбовців, відповідно до пункту першого цього наказу, призвати на дійсну військову службу в Радянську Армію, Військово-Морський Фльот, у прикордонні і внутрішні війська громадян, яким на день призову минає 18 років і які не мають права на відстрочку від призову, а також громадян старших призовних років, у яких закінчилися відстрочки від призову.

3. Наказ оголосити у всіх ротах, батереях, ескадрильях і на кораблях".

Коментарі до цієї інформації зайві.

Совєтський рецензент критикує репертуар концерту в Києві

Київ. — Тут, у Палаці культури „Україна" відбувся концерт, — так званий за київською газетою „Радянська Україна" — „творчий звіт" — ансамблів пісні і танцю Збройних Сил СССР — в 110-річчя з дня народження В.І. Леніна і в 35-річчя „перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні". Учасниками цього концерту, — інформує газета, — були — і Червонопрапорний і ансамбль пісні й танцю Прикарпатської військової округи.

Пишучи рецензію у цій же газеті, В. Миркотан, соліст Київської Державної філармонії, лавреат республіканських і дипломат Всесоюзного конкурсів вокалістів, — стверджує, що в ансамблів замітна „злагодженість і майстерність" і „приємні тембри голосів". Однак, хоча він відзначує високу професійність ансамблів, висловлює і невдоволення репертуаром цього концерту, бож пише: — „хотілося б побажати керівникам колективу уважніше підходити до формування програми, особливо ж для таких відповідальних виступів, як нинішні звітні концерти. Бажано б було почути в них більше творів сучасних радянських композиторів, зокрема українських пісень про партію, комсомол, ленінську дружбу народів. В репертуарі ансамблю чимало пісень народів СССР, народів братніх соціялістичних країн. Однак і вони, на жаль, не знайшли місця в програмі звітного концерту". І В. Миркотан підкреслює, що на майбутнє він сподівається, що „вони зважать на це завваження".

А в програмі цього концерту справді не тільки, що не згадувано імени „вождя епохи" — Леніна, але й не надто багато було „радянських" мотивів і вона була пронизана.... надто українським духом. Бож співали такі пісні: „Озеро спить", „Леґенди розкажуть", „Поему про Україну", „Пісню про Щорса", „Закувала та сива зозуля", народні жартівливі пісні, як: „Гей, Іване", „Ой, мала, я мала" та інші цього роду пісні.

Але, — як зазначає сам рецензент, — „Кияни тепло приймали гостей з Прикарпаття, нагороджували їх оплесками"...

У Москві є піццерії, але намає... пі́цци

Москва. — Коли в совєтській пресі в листопаді минулого року повідомлено, що невдовзі тут відкриють дві піццерії, — пише кореспондент „Ню Йорк Таймсу", — можна було почути деякі цинічні завваги, в яких передбачувано, що перші покупці, які прийдуть сюди, щоб птримати піццу, почують: — „У нас немає ніякої пі́цци".

І справді в травні відкрито піццерії, в яких не можна було одержати ...пі́цци.

Управителька піццерії, — в дальшому інформує кореспондент, — що уприміщується на Большой Комсомольській вулиці, запитала: — „А що це таке пі́цца?" Вона вправді чула, що після заінсталювання печі, югославські робітники будуть препарувати якусь страву, щось на вподобу... гороху з яєшнею. Почувши це корсподент з іронією стверджує: „Можливо, що це на щастя досі з Югославії ще не одержано відповідного устаткування, щоб робити піццу".

Подібна історія повторилася і в іншій приобіцяній піццерії, в протилежному кінці міста. Назовні, на шильді цієї крамниці вимальовано напис — „Кафе" а внутрі влаштовано щось на вподобу „закусочно-булочної", на диво — зовсім охайного і чепурного приміщення.

Але й в цій піццерії не було... пі́цци. Управителька цього приміщення сказала, що пі́цца появиться в розпродажу тільки тоді, коли з Югославії доставлять піч. Тим часом, щоб „не розчаровувати людей", вирішено подавати гарячі страви — кулєб'як — пиріг з м'ясом та голубці.

На запит кореспондента, що вони зроблять, коли під час Літньої Олімпіяди в Москві чужинці звернуться до них за піццою, вона запевнила, що „немає сумніву, що до цього часу ця справа наладнається".

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ТРАВНЯ 1980 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата. На порядку: відкриття, відчитання протоколу з поп. зборів, звіти — фінансовий, хворих, союзові справи. Звіт з перебігу Окружної наради Відділів, що відбулася 26 квітня, в УНДомі, при участі Управ 10-ти Відділів і гоп. орган. В. Оріховського. Збирання вкладок. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, кас., Ст. Васьків, зас. предс., Дм. Пристай, рек. секр.